

DOMOVINA

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Knafljeva ulica 5
Uredništvo „Domovine“, Knafljeva ulica 5/II., telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrtletno 9 Din, polletno 18 Din, celoletno 36 Din; za inozemstvo razen Amerike: četrtletno 13 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din. Amerika letno 1 dolar. — Račna pošta hranilnice, podružnice v Ljubljani, št. 10.711.

Zahvala slovenskim volilcem

Vlada je s svojim volilnim proglasom od 2. septembra objavila vsem Jugoslovenom program bodoče državne, narodne in gospodarske politike. Bili smo od vsega začetka prepričani, da bodo tudi Slovenci pravilno ocenili zgodovinski trenutek novembrskih volitev in se odzvali klicu kralja in domovine k složnemu delu za izvedbo tega programa.

Zaradi tako enodušne volje za složno delo, kakor se je pokazala pri volitvah, smo globoko prepričani, da so za vedno pokopani vsi spori glede državnega in narodnega edinstva in da je prišla doba smotrenega socialnega in gospodarskega dela za napredek celote in vsakega enakopravnega dela.

Smatramo za svojo dolžnost, zahvaliti se volilcem za izkazano zaupanje nam in našim sookandidatom, zavedajoč se, da so glasovi veljali bodočemu složnemu delu v smislu volilnega programa in plebiscitu za državno ureditev v duhu državnega in narodnega edinstva.

Slovenci smo se pridružili s tem plebiscitom javni kralja, da je treba smatrati za najvišjo narodno dolžnost, čuvati narodno in državno edinstvo. Dajemo izraza neomajni veri, da je srečnejša bodočnost Slovencev nerazdružljivo spojena z napredkom kraljevine Jugoslavije in da si le v njej lahko z aktivnim sodelovanjem utrdimo svoj enakopravni položaj. V tem prepričanju ste tudi vi z veliko večino odklonili od manjšine vsiljevanja abstinenco in rešili čast Slovencev.

Osvobojeni strankarskih sporov in podprti s tako sijajnim zaupanjem naroda se bomo z vso vnemo posvetili reševanju neodložljivih gospodarskih in socialnih vprašanj. Propadanje gospodarskega blagostanja ograža prosvetno stanje našega naroda. Kriza kmetijskega in delavskega ljudstva je povzročila težave pri vseh ostalih slojih in gospodarskih panogah. Zato hočemo prav vprašanju prinosnosti kmetijskega in delavskega kot temeljnega gospodarstva posvetiti vso pažnjo, da odtod ozdravimo celotno naše narodno gospodarstvo.

Kakor mi obljubljam, posvetiti tem nalogam vse svoje moči in sposobnosti, tako pozivamo vse volilce k trajnemu in živemu sodelovanju za boljšo bodočnost naše Jugoslavije.

V Ljubljani, 15. novembra 1931.

Dr. Albert Kramer,
Janko Barle,
Josip Benko,
Anton Cerer,
Alojzij Dermelj,
Karel Gajšek,
Anton Hajdinjak,
Albin Koman,
Anton Krejčič,
Anton Klinc,
Danilo Makar,
Milan Mrovlje,
Ivan Mohorič,

Ivan Pucelj,
Alojzij Pavlič,
Franjo Pahernik,
Lovro Petovar,
dr. Ljudevit Pivko,
Ivan Prekoršek,
Rasto Pustoslemšek,
dr. Stane Rape,
Vekoslav Spindler,
Ivan Urek,
dr. Bogumil Vošnjak,
Jakob Zemljič.

Za nižjo obrestno mero kmetijskih dolgov

Nemčija preživlja hude čase. Kljub visokim zaščitnim carinam je nemško kmetijstvo zlasti v vzhodnih pokrajinah, kjer prevladuje veleposest, zašlo v silne dolgovne in je bila nemška vlada prisiljena, izdati letos v marcu zasilno naredbo v zaščito teh krajev. Določena je bila cela milijarda mark (okrog 13 milijard dinarjev) za ozdravitev tamošnjega kmetijstva. Ta denar naj bi se vrnil v 33 letih in obrestna mera bi ne smela presegati 5 do 6 odstotkov. Od te obljubljene vsote pa je dobilo kmetijstvo doslej le malo in še tisti obrati, ki so bili deležni državnega posojila, so vnovič prišli v gospodarsko stisko.

Prav te dni so v Berlinu vnovič razpravljali o pomoči vzhodnim krajem in bo, kakor se sliši, izdana o tem nova zasilna naredba, ki bi določila za manj obremenjene kmetijske obrate moratorij, prežadolžena posestva pa bi razdelila med naseljence. Proti temu načrtu ugovarjajo gospodarstveniki, češ, da je nemško kmetijstvo zamudilo pravi čas za preureditev v nove kmetijske panoge in načine. Že več milijard je bilo uporabljenih od konca vojne za kmetijstvo, ne da bi se pokazala povečana odpornost in donosnost kmetijstva. Trdijo, da je vsa ta leta kmetijstvo v malih in velikih državah okrog Nemčije najbolj uspelo, ker se je pravočasno preuredilo na donosnejše predelovalno gospodarstvo. Usoda vzhodnonemških veleposestev, katerih se vse to tiče, je zadeva le 12.000 družin, ki bi jih prav lahko naselili v nekaj berlinskih ulicah.

Te nemške razmere so tudi za nas lahko prav poučen zgled, kako daleč se je zmanjšala donosnost kmetijstva sploh. Vzhodnonemška veleposestva so vzorna posestva, ki delajo s tujimi močmi, in sicer z akordnimi sezonskimi delavci. Teh 12.000 družin zaposluje nad pol milijona delavcev, ki dobivajo poleg mezde hrano in stanovanje. Kmet dobi v Nemčiji za 100 kg pšenice 300 Din, rži 260 Din, ječmena 220 Din, živino pa prodaja: vole po 10 Din, krave po 8 Din, svinje po 13 Din, teleta po 17 Din za kilogram žive teže.

Da ne morejo v Nemčiji kmetje priti na račun, je jasno iz vedno bolj se množočih zadolžitvev. Veleposestva vodijo natančno knjigovodstvo in so odločilna za donosnost kmetijstva. Če trdijo nemški gospodarstveniki, da kmetijstvo v drugih državah uspeva, se mora to uspevanje nujno vršiti le tako, da nekdo plača razliko. Če pomislimo, da stane pri nas metrski stot pšenice 160 Din in da so volj po 5 Din, teleta po 7 Din za kilogram žive teže, šele vidimo, s kakšno izgubo dela naše kmetijstvo. Poznamo vzorno veleposestvo v Sloveniji, ki se je zadolžilo v zadnjih štirih letih za pol milijona dinarjev. Kljub vsej skromnosti lastnika in njegove družine. «Ves svoj obrat dam v izkoriščanje delavcem,» je nekoč rekel lastnik, «in še moram plačati vsako leto preko 100.000 Din delavcem, da pojedjo pridelke moje zemlje.» Da kmet, ki s svojo družino sam obdelava zemljo, še nekako izhaja, je pripisati brezprimernemu samozatajevanju in prid-

nosti našega kmeta. Vsi drugi stanovi imajo pravico do kritja vseh režijskih stroškov in še 25odstotnega dobička. Kmet proda danes kravo po 3 Din za kilogram, kar znači tretjino predvojnega izkupička, dočim mora često plačati obrtniku za delo dvojno predvojno plačilo. «Še s tem zaslužkom ne morem izhajati,» pravi obrtnik, «ker so naročila le redka.» Zakaj pa ne naroča kmet obleke in drugih potrebščin? Zato, ker nima denarja in dela le za hrano in za obresti.

Zaenkrat se ne more pomagati kmetu k boljši donosnosti kmetije, ker je kmetijstvo po vsem svetu v hudi stiski, treba pa bi mu bilo pomagati vsaj nositi dolgove in obresti, da ne doživi popolnega poloma, ki bi bil obenem polom vsega gospodarstva. Razdolžitvev kmetijstva je nujna potreba. V Nemčiji hočejo razprodati nedonosna veleposestva naseljencem in mislijo, da bodo potem v novih rokah kot mala posestva donosna. Tudi pri nas slišimo pogosto nasvete, naj se razdelijo velike kmetije in naj se dajo bajtarjem, ki bi imeli le toliko zemlje, da bi redili eno kravo in pridelali nekaj žita in krompirja za družino, v glavnem bi pa bili industrijski delavci. Kakor kažejo dosedanje izkušnje, je tak delavec bajtar zaradi svoje privezanosti na bajto in grudo navadno plen izkoriščanja preračunljivemu podjetniku in največja ovira drugemu delavstvu v boju za pravo mezdo. Dočim je dalo kmetijstvo v velikem obratu poslom prehrano, obleko in še mezdo, bi ti novi lastniki delali za golo življenje in bi krili izdatke za druge življenjske potrebščine iz svojih delavskih plač. Bodo vsaj izhajali, bo kdo ugovarjal. Seveda bodo, toda za vzdrževanje rodbine bodo morali delati vsi člani od zgodnjega svita pozno v noč. Tak način rešitve pa je le v dobiček industriji, a siromakom še v povečano trpljenje. Nihče se tudi ne vpraša, kje bi dobili bajtarji uprežno živino za obdelovanje svojega sicer malenkostnega polja.

Donosnost kmetijskega gospodarstva je zadnja leta pri nas še nazadovala. Prosvetljenost je prinesla vsem stanovom in tudi kmetu večje potrebe. Če se priznava pravica drugim stanovom, se mora tudi kmetu. Ker ni bilo za vse te potrebe mogoče dobiti denarja iz posestva in dela, se je začel kmet dolžiti. Danes je kmetijska kriza tako obremenila posestva, da v mnogih primerih zemlja ni več kmetova, temveč upnikova (posojilnica). Torej dela kmet mnogokrat le za to, da plačuje obresti za posestvo, ki ni več njegovo.

Olajšanje, ne rešitev krize, bi bilo za naše slovenske kmetijske razmere znižanje obrestne mere kmetijskih dolgov na kakšnih pet odstotkov. Denar, ki bi se prihranil kmetu na znižanih obrestih, bi znatno pripomogel do večje kupne moči našega kmetstva. Le tako, da se dá večini prebivalstva prilika za večjo porabo življenjskih potrebščin, je mogoča poživitev industrije, obrti in trgovine. Večji obrat bi le-tem omogočil znižanje režijskih stroškov in znižanje cen tvorniškim izdelkom. Te nižje cene bi postopno zmanjšale tudi slabo donosnost kmetijskih obratov. Obenem bi pa nizke cene industrijskega blaga tudi drugim slojem olajšale življenje in bi se tako omogočilo naraščanje prihrankov. Kar bi utrpeli vlagatelji na znižanju obresti, bi lahko nadomestili s povečanimi prihranki. Le tako bi prišlo naše gospodarstvo na pot ozdravljenja.

Nezdravo razmerje med gospodarskimi panogami v dravski banovini

Nedavno je objavila ljubljanska Zbornica za trgovino, obrt in industrijo podatke o gospodarstvu v Sloveniji, ki nam dajejo nekoliko vpogleda v sestavo našega gospodarstva. Kakor sta važna za zdravnika spoznanje vseh delov človeškega telesa in odnos teh med seboj, prav tako je tudi to gradivo velike važnosti za spoznanje vzrokov slabih časov.

Če vzamemo, da šteje Slovenija 1.100.000 prebivalcev in računamo na vsako družino povprečno pet članov, imamo v Sloveniji 220.000 družin. Pravkar izdana knjižica izkazuje čez 45.000 trgovinskih, obrtnih in industrijskih obratov. Na eno nekmetijsko podjetje pride torej pet družin. Na 44 družin pride ena gostilna in bi mogli vsi odrasli moški hkratu sedeti v gostilnah, pa bi še bilo prostora za nekaj žensk. Zedinjene države imajo toliko avtomobilov, da s ponosom trdijo, da lahko spravijo vanje vse prebivalce. Avtomobili so pač njihov rekord, naš pa so žal gostilne. Trgovin imamo v Sloveniji 13.000 in pride torej na 18 družin, odnosno 90 ljudi, ena trgovina. Podobne so številke pri drugih panogah.

Kaj nam pa kažejo ti podatki? Pravijo nam jasno, da slovensko gospodarstvo ni zgrajeno na zdravni podlagi. Brez velike lastne industrije in brez tujkega prometa ne more vzdrževati samo

pet družin enega nekmetijskega podjetja. Vedno huje je kmetu za delavce in posle, nesorazmerno pa se množijo obrtniki in obrtni delavci. Dočim je še pred leti zadostovala istemu prebivalstvu v vsej fari ena sama trgovina, jih je danes že v mnogi vasi po dvoje. Kakšne koristi ima vas od tega? Prav nikakih, temveč le škodo, ker pogoste trgovine le podražujejo blago in zavajajo narod v vedno nove potrebe, ki jih prej ni poznal, ko ni imel stalno pred nosom trgovin.

Prav tako je nezdravo čezmerno naraščanje drugih obrti. Število šivilj in krojačic, ki imajo obrtne liste, se je po pravkar objavljenih podatkih v zadnjih dveh letih podvojilo. Kje bodo naše zasluzek ko je že skoro v vsaki hiši šivalni stioj? Tovarne zapirajo vrata, delavstvo se je cdvadilo kmetskega dela, rokodelca je pa prav tako izgubil veselje in ročnost za kmetsko delo.

Pa poreče kdo, da bo že zdrav razvoj sam izločil škodljivo od dobrega. Resnica, tako se je vedno dogajalo, toda ne brez hudih posledic. Nužna je potreba vseh, ki jim je na skrbi naše narodno gospodarstvo, da najdejo način, kako bi se moglo doseči ravnovesje. Vse kaže, da bi bilo kar potrebno, če bi se to razmerje uravnalo s posebnim zakonom, ker je naposled to nezdravo razmerje tudi med onimi činitelji, ki ostrijo vsesplošno gospodarsko krizo.

Politični pregled

Svet razburjajo velike homatije, ki so nastale na Daljnem vzhodu, v kitajski Mandžuriji. Brez prav utemeljenega povoda so začeli Japonci prodirati v to deželo in jo zasedati. Društvo narodov izkuša rešiti ta spor in je bilo v ponedeljek

otvorjeno v Parizu izredno zasedanje sveta Društva narodov, ki naj omogoči zopet mir v Mandžuriji.

Zasedanja se udeležujejo tudi zastopniki obeh prizadetih držav, Japonske in Kitajske. Medtem pa, ko se posvetuje svet Društva narodov o tem, kako bi se spor mirno poravnal,

so se razvneli v Mandžuriji ponovni srditi boji med japonskimi in kitajskimi četami.

Kakor javljajo iz Mukdena, so kitajske čete proti doslej zmagovitim Japoncem otvorile ob reki Noni pod vodstvom generala Ma glavni napad na japonske postojanke. Kakor kaže, se je Kitajcem posrečilo delno odrezati zveze med sprednjimi in zadnjimi japonskimi četami. Vrhovni poveljnik kitajskih čet, ki se je nastanil v Cicikaru, poroča, da so bili odbiti poizkusi Japoncev, ki so hoteli napredovati. Pričakuje se japonski napad na Cicikar. Da bi bil Kitajci trajno zmagoviti, je pa dvomljivo, ker so Japonci kakor znano vojaško izredno dobro organizirani.

Pomagajmo Beli Krajini

Zaradi letošnje velike suše je v Beli Krajini pomanjkanje živil tako veliko, da preti našim rojakom nevarnost velike lakote. Prav tako primanjkuje krme za živino in kmetje vseprek koljejo živino in prodajajo meso po smešno nizkih cenah. Na pomlad pa bo treba vprežne živine, ali kmetje ne bodo imeli denarja, da si jo kupijo. Tako preti ljudem tam doli nevarnost popolnega obubožanja. V taki stiski priskočiti na pomoč, je človekoljubno in hvalo vredno delo.

Odbor za pomoč po suši prizadetim kmetijam v Beli Krajini je odposlal te dni dva zastopnika, ki pobirata po občinah darove za Belo Krajino, zlasti seno, pa tudi druge pridelke (krompir, fižol, peso, repo in drugo). Imenovana dva zastopnika imata s seboj priporočila in potrdila

od banske uprave, od oblastnega odbora Rdečega križa in od omenjenega odbora. Zglasila se bosta vedno pri županstvih, župnih uradih in krajevnih odborih Rdečega križa. Podpisani odbor se obrača na te naslove s prošnjo, naj grede tema zastopnikoma kolikor mogoče na roko. Prosimo pa tudi vso javnost, naj priskoči na pomoč svojim rojakom in daruje, kolikor pač kdo more, za Belo Krajino.

Odbor za pomoč po suši prizadetim kmetijam v Beli Krajini.

Pristopajte k Vodnikovi družbi!

«Baba!» V nasilniku je kar zavrelo. Vendar se ni hotel pripraviti z jezikavo starko. «Lenča, kdo je bil graščaku najbližji?» je zopet zlepa poskusil. «Komu je gospod najbolj zaupal?»

Ponovno mu je zabrusila: «Moj Bog, ali mislite, da sem pri spovedi! Oče bo menda najbolj zaupal svoji hčeri.»

«Nedvomno je imel zaupnika tudi med oseb-jem.»

«Khm, khm.» — Kašljala je, kot bi se ne mogla domisliti. Naposled se je udarila z dlanjo po čelu. «Tistile tam gori,» je pokazala s prstom na stolp.

«Čuvar Simon, meniš?» Nadležniku se je zdelo verjetno. Babnica je potrdila njegovo mnenje.

«Dà, dà, čuvar Simon,» je pritrdjevala. «Nanj se je pokojni gospod najbolj zanesel.»

«Prav prav. Tako, tako,» mu je nevedoma ustregla. Za plačilo jo je prijazno odslovil. Zasluzila je mnogo več, saj mu je olajšala proizvodvanje. Izvedel je, kje mora uspešno začeti. Staroga Simona bo treba pritisniti k tlom ter mu s silo odpreti usta. Tukaj bo nastopil z grožnjami vzlic prepovedi svoje neveste. Čuvarja je črtil od tedaj, ko ga je iznenadil v grobnici. Kot da ga je zalezoval, tako nekam sumljivo se je obnašal. Prav on mu dela ovire na poti do zaklada. Zdaj se mora maščevati.

Beriči še niso izvedli novega ukaza, ko je nastal vrišč in hrup na dvorišču. Abdon je zve-

Medmurskim dobrovoljcem!

Vsi jugoslovenski dobrovoljci se organizirajo, da tako laže dosežejo svoje pravo, ki jim pripada po zakonu in človeških pravicah, saj so prav dobrovoljci s svojimi žrtvami ustvarili našo lepo domovino Jugoslavijo. Skoro vsi dobrovoljci so že organizirani, edino medmurski dobrovoljci nimajo svoje organizacije, niti se v javnosti ne ve zanje. Zato je nužno potrebno, da se tudi medmurski dobrovoljci organizirajo in tako ohranijo svoj zgodovinski pomen.

Glede na to se naprošajo in pozivajo vsi medmurski dobrovoljci, ki so v letih 1918. in 1919. prostovoljno stopili v jugoslovensko vojsko, se na njeni strani borili in s tem pripomogli, da se je Medmurje priključilo Jugoslaviji, naj se takoj pismeno ali osebno prijavijo na spodaj označen naslov.

Soteščan:

Zaklad v grobnici

(Starodavna zgodba.)

«Gospod, vsi so enaki,» je pravila na vsa usta. «Seveda razen Olge. To vam je dušica, da bi jo angeli ponesli v nebesa. Prav taka sta bila njen pokojni oče Teodor in njena blaga mati. Oba naj uživata večno plačilo.»

Nasilnik jo je težko poslušal. Presekal ji je dolge ovinke in krenil po bližnjici do zaklada. «Kaj praviš, kdo je oplenil grobnico?» jo je vprašal namišljeno zaupno.

«Ne vem.» — Babnica se je vznejevoljila zaradi nepričakovanega vprašanja.

«Pravijo, da vse iztakneš,» jo je rahlo podražil.

«Vse, kar me zanima. Vprašajte me kaj o ljubavnem razmerju med posti in tlačani. Tu vam bo Lenča drugače odgovorila.»

«Prazne čenče,» je prhnil nejevoljno. «Predvsem gre za to, da najdemo tatu, ki je odnesel zaklade...»

«Saj vam ne branim,» mu je zasolila brez bojazni. «Čemu pa so beriči?»

«Lenča!» ji je zapretil. «Ali tako govoriš z graščakom?»

«Tako, kakor znam,» mu je presekala besedo. «Tajč pohrusten' me niso naučili.»

davo odprl okno. Na stolpu se je oglasil rog v znamenje posebnega dogodka. Znotraj pred izhodom je naraščala gruča grajskih prebivalcev. Vratar je spustil most, nato pa široko odprl železna vrata.

Vzklikanje in pozdravljanje je veljalo graščaku Teodorju, prihajajočemu iz jetništva. Kakor duh je stopil iz zaprte kočije ter se naslonil na ramo Olgi, ki ga je vsa presenečena objela in poljubila. Ljudstvo ju je mahoma obkolilo.

«Poražen!» — Abdon se je zgrabil za glavo in planil od okna. «Kaj bo sedaj?» se je zvijal v obupu in grozi. «Dajte mi pištolo, da se ustrelim... Nalijte mi strupa, da se ga napijem... Kje je brezno, da izginem v globočino...»

Spomnil se je okna v ozadju, kjer se je ponoči razgovarjal z rokovnjačem. Kakor mačka se je spustil navzdol po zidu ter jo ubral po gozdu proti razvalinam. Beg se mu je posrečil, odšel je neopažen.

Rog na grajskem stolpu je utihnil po trikratnem odmoru. Prebivalci bližnjih vasi so puščali delo in hiteli na Ostrožje. Množica na dvorišču okrog lipe je neprestano naraščala. Tu je sedel graščak Teodor s svojo hčerko v krogu najzvestejših služabnikov. Glavo so mu ovijale bele obveze, tudi roko je imel povito do ramena. Pravil jim je svoje doživljaje.

Ljudstvo ga je napeto poslušalo. Radovedno je tiščalo v ospredje, zakaj vsakdo ga je hotel videti in slišati njegovo besedo. Gledali so ga kot prikazen, saj so opravljali zanj celo molitve v

V to svrhu se v prvi vrsti naprošajo vsi takratni gg. komandanti obmejnih trup kakor tudi gg. oficirji, ki so prostovoljno stopili v jugoslovensko vojsko v Medmurju, da se blagovoljivo zaradi ustanovitve medmurske dobrovoljske organizacije prijaviti in tudi poslati eventualne sezname onih, ki so v zgoraj omenjenem času prostovoljno stopili v jugoslovensko vojsko v Medmurju, kjer so služili kot dobrovoljci.

Nadalje se naprošajo javni in zasebni uradi, vojaška in orožniška oblastva, občine in posamezniki, da o vsebini tega poziva obvestijo vse, medmurske dobrovoljce in jih napotijo, da se takoj pisмено ali osebno prijavijo pri podpisnem. Zdravo!

Horvat Pavle,

predsednik Organizacije prekmurskih dobrovoljcev v Dolnji Lendavi.

GOSPODARSTVO

Kmetijski pouk

OB KONCU SADNEGA SEJMA IN SADNE RAZSTAVE.

Računi sadnega sejma so zaključeni. Kakor izvedemo, je uspeh te prireditve prav povoljen in tako ugoden, da so razstavljalci lahko zadovoljni. Prodalo se je vse sadje, in sicer povprečno po 2-50 do 3-50 Din. Za manj vredna jabolka se je iztržilo po 2 Din, za lepo in zlahko sadje pa tudi po 5 Din. Sadjje je bilo razstavljeno v šestih dolgih vrstah, katerih vsaka je štela 120 ameriških zabojev. Vsega skupaj se je prodalo za nad 50.000 Din, kar je vsekako lep dohodek za naše sadjarje.

Nekateri so pregovarjali, da se dela s takimi sejmi samo draginja. To pa ne drži, kajti cene niso bile pretirane, ampak so ustrezale cenam na trgu. To je bilo tudi upravičeno. Sicer bi se delala konkurenca branjevkam in prodajalkam na trgu. Najdražje in najlepše sadje se je najprej prodalo. Velika vrednost take prodaje v ameriških zabojih tiči v tem, da je bilo vse sadje skrbno odbrano (sortirano) in prav tako skrbno vloženo. Oddajali so se le celotni zaboji po 20 kilogramov, kar je vso kupčijo izdatno olajšalo.

Slišala se je tudi opazka, da vsa ta prireditve ni imela značaja razstave, ampak le sejma. Ta



sodba pa ni pravilna. Res, da je bil glavni namen v prodaji sadja ali bila je to obenem tudi razstava, kar sklepamo lahko iz dejstva, da je bilo sadje razstavljeno na ogled vse tri dni in da ni smel nihče vzeti nakupljenega sadja pred potekom sejma. Sicer pa je imela vsa prireditve tudi namen, da se obiskovalci pouče o najbolj priporočljivih sortah kakor tudi o tem, kako je sadje pravilno sortirati in prodajati v ameriških zabojih. Zaradi poučnega namena, ki ga je imela ta razstava, se je pobirala tudi vstopnina.

Vsa razstava je pokazala, da smo v pripravljanju namiznega sadja za kupčijo že lepo napredovali, da je pa treba še nadaljnega pouka, ki bodi kolikor mogoče praktičen, da se bo dosegel popoln uspeh.

Za sejem so bile predpisane le namizne sorte, ki so bile sprejete v sadni izbor za dravsko banovino. Prišlo je pa tudi nekaj jabolk slabše kakovosti (štetinec in druga), kar kaže, da se ponudniki niso točno ravnali po danih navodilih, ki so bila objavljena v «Sadjarju in vrtnarju». Sicer se je pa v tem pogledu več storilo, kakor je bilo pričakovati. Na razstavi so bile zastopane skoraj vse zlahke namizne sorte, ki se pridelujejo po naših krajih v večjem obsegu za kupčijo. Nekatere sorte so bile celo kot kabinetno sadje naprodaj, kar ni nihče pričakoval. Špalirnega sadja seveda nismo mogli postaviti na sejem, ker ga pri nas ne gojimo v večjem obsegu.

Poleg posameznih razstavljalcev so nastopile to pot tudi sadjarske podružnice z odbranim sadjem svojih članov, kar je vse hvale vredno. Bil je to prvi korak k smotreni združni prodaji namiznega sadja. Vsa čast pa tudi posameznim raz-

stavljalcem, ki dajejo s svojim delom najlepši zgled sosedom in drugim.

Posebno bogato zbirko krasnega sadja je postavila na trg sadjarska podružnica v Boštanju, ki je zaslužila s svojimi 300 zaboji vzorno vložene sadja vse priznanje. Največ je bilo prvovrstnih voščenk, ki so našle do malega hitro odjemalce, kar ta odlična domača sorta tudi zasluži. Dne 28. oktobra pa so se zopet zaprla vrata paviljona «G» na ljubljanskem velesejmu.

UGODNI POGOJI ZA ŽIVINOREJSKE ZADRUGE PO GORENJSKEM.

Med novodobne uvedbe za zboljšanje živinoreje spadajo živinorejske zadruge. One so v prvi vrsti poklicane, da nam pomagajo s pomočjo dobrih plemenjakov in maternih živali do boljšega naraščaja in do živali, ki bodo več vredne in boljše za užitek, za molžo itd.

Na uvedbi takih zadrug se pri nas že dolgo dela, dosegli smo pa do sedaj še malo, deloma zaradi tega, ker so bili pri ustanavljanju odločilni razni drugi oziri, zlasti strankarski, deloma zaradi tega, ker je manjkalo potrebnih predpogojev. Naravna posledica je bila, da je mnogo teh zadrug tudi že propadlo.

Kakor je združno delo na polju živinoreje plodonosno, če se ga lotimo s potrebno preudarnostjo in zavednostjo, tako je po drugi strani tudi lahko brezuspešno, če manjka potrebnih predpogojev. In pri nas jih še marsikje manjka, zlasti po Dolenjskem.

Gorenjska je za take zadruge veliko bolj ugodna. Zato so se posamezne zadruge na Gorenjskem že uveljavile s svojim dosedanjim delovanjem, kakor se glase poročila.

grajski kapeli. Nepričakovana vrnitev jih je silno iznenadila.

«Res sem bil že kar pri kraju», je pravil zbranim podložnikom. «Ko so me sovražniki zajeli, tedaj mi je skoro ugasnilo življenje. Izgubil sem mnogo krvi, kar me je znatno oslabilo. Našel pa sem usmiljenega Samaritana, ki me je dal prevesti v sovražno taborišče. Tam mi je skrbno obvezal rane ter jih izpiral vsak dan z zdravilno tekočino. Zdravilo je čudovito učinkovalo. Kmalu sem zapustil ležišče; nato pa sem podkupil stražo in pobegnil. Strašila me je dolga hoja, toda srečno naključje mi je čudežno pomagalo. Našel sem dobrega človeka, ki mi je oskrbel voz in spremljevalca.»

Pripovedovanje ga je utrudilo, moral se je odpočiti. Ko se je oddahnil, je vstal in pregledal množico. «Karel!» je pogrešil svojega naslednika. «Sporočite mu, da sem tukaj.»

Povedali so mu, da je prišel pozno nekega večera, pa je zjutraj na vse zgodaj zopet odrinil na bojišče... Od tedaj ni za njim več nobene sledi, zaman je tudi vsako poizvedovanje.

«Čudno. Ni mogoče!» se je ustrašil grozne novice.

«Abdon mi je prinesel vaš dedni prstan», mu je brž sporočila Olga. «Pravil je o Karlovi smrti — kako je umrl na vaši strani ter da počivata skupaj v enem grobu.»

«Slepar! Hotel se je polastiti mojega imetja. Pa kje je dobil prstan? Dal sem ga vendar Karlu v potrdilo moje poslednje volje.»

Graččaku se je krčilo srce ob misli, da je Abdon umoril brata ter mu izmaknil prstan z graščinskimi grbom. Čudno se mu je videlo, kako je zlobnik izvedel, da predstavlja dragocena kovina dedno pravico. Kdo mu je izdal, kar je zaupal Karlu na bojišču v usodni noči? Sam ni tega storil prostovoljno, marveč le pod pritiskom nevarnih groženj.

«Karel — moj naslednik!» je vzdihnil z bolestnim glasom. «Gorje onemu, ki ti je storil krivico zaradi moje oporoke!»

Čuvar na stolpu je ponovno zatrobil. Zopet se je zamajal most in omogočil prehod beričem, ki so prispeli na dvorišče. Množica se je razmaknila, čim je spoznala Karla, ki je hitel pred graščaka. Presenečen se je zgrudil preden na kolena.

Omamljen od prijetnih občutkov je komaj mogel govoriti. Ljudstvo je poslušalo z odprtimi ušesi, nihče ni trenil z očesom.

Graččaku se je studilo sleparstvo, ki je bilo tako predrzno zasnovano, obenem se je pa tudi ustrašil, ko je čul, kaj se je zgodilo z zakladom. Toda rekel ni nič drugega kakor: «O nesrečno bogastvo!»

Tedaj je pristopil čuvar Simon ter se globoko priklonil. Povedal je, da je vzel zaklad iz grobnice ter mu preskrbel varno skrivališče. Razložil je natanko, kaj ga je napotilo, da je to izvršil. Karlov nenadni odhod ga je opozoril na pretečo nevarnost.

«Boljšega nisi mogel storiti», ga je pohvalil Teodor ter mu hvaležno stisnil desnico. Nato je prijazno odsvolil množico in odšel v graščino.

Beriči so brž zastražili grad, da bi ujeli Abdona ter ga postavili pred obsodbo. Odprto okno v njegovem stanovanju pa je pričalo, da jo je pravočasno popihal Izginil je brez sledu ter se ni nikdar več pojavil.

Karel in Olga pa sta uživala mir in zadovoljstvo v srečnem zakonu.

K o n e c.

ANT. KRISPER Ljubljana - Mestni trg ROKAVICE:

Din 15'—, Din 17'—,
usnjene podložene ženske . . . Din 55'—
usnjene podložene moške . . . Din 65'—

REVMATIKI,

ki uporabljajo za pomirjenje bolečin Fellerjev Elsa-fluid, Vam lahko povedo, kako so zadovoljni s tem domačim sredstvom in kozmetikom, ki se obnaša že skozi 35 let. Poskusna steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din povsod. Po pošti razpošilja 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 veliki specialni steklenici za 62 Din brez nadaljnjih stroškov lekarnar Evgen V. Feller. Stabica Donja, Elsa-trg 360, savska banovina.

Med ugodnosti za uspevanje gorenjskih živinorejskih zadrug je prištevati predvsem to, da je Gorenjska v glavnem in predvsem živinorejska pokrajina, kjer se obrača vsa skrb in briga na napredek živinoreje in mlekarstva. To je pa najvažnejši temelj za uspešno delovanje takih zadrug. Vse zanimanje je enotno in gre za povzdigo živinoreje kot glavne panoge ondodnega kmetijstva. Vse druge panoge so podrejenega pomena.

Ugodno je na Gorenjskem nadalje to, da je vsa živinoreja ustaljena in da se z domačo prirejo skrbi za potrebni naraščaj, ki ga z doslednim odbiranjem (selekcijo) plemenskih živali lahko najuspešneje zboljšujemo. Po takih krajih je skrb za dobre plemenjake kakor tudi za dobre plemenske krave vse večja kakor pa po krajih, kjer se pečajo gospodarji s prirejo in prekupčijo volov, kakor delajo dolenski kmetovalci povsod tam, kjer ni prilike za uspešno rejo molznih krav in za ugodno vnovčevanje mleka.

Na Gorenjskem je pa tudi to ugodno za razvoj živinorejskih zadrug, ker redijo povsod enotno govejo pasmo, namreč gorenjsko rdeče-cikasto živino, ki je po prvotnem izviru pingavške krvi. Ta enotnost močno olajšuje vse delo pri zadrugi in jo privaja lahko do najboljših uspehov pri živinoreji.

Ti trije pogoji so zelo odločilni za razvoj združništva in zato ima Gorenjska velike prednosti pred vinorodno Dolensko, ki ima vse bolj različne interese ne le pri živinoreji, ampak tudi v ostalem svojem gospodarstvu. Kjer ni ustaljene domače reje in enotne pasme, tam manjka tudi pravih pogojev za uspešen razvoj živinorejskih zadrug pri tem programu, ki ga dandanes zasledujejo.

Sejmi

23. novembra: Slovenska Bistrica, Mojstrana, Šoštanj;
24. novembra: Teharje, Sv. Marjeta ob Pesnici;
25. novembra: Dolnja Lendava, Domžale, Loče pri Konjicah, Škofja Loka, Ptuj, Št. Vid-Stična, Lemberg, Dobje, Gradac;
28. novembra: Prosenjakovci.

Tedenski tržni pregled

ZIVINA. Na mariborskem svinjskem sejmu so bile naslednje cene: 5 tednov do eno leto stari

prasci 30 do 700 Din. Kilogram žive teže so prodajali po 6 do 7 Din, mrtve teže pa po 8 do 10 Din. — Na mariborskem govejem sejmu so bile cene volom po 2-50 do 5-60 Din, kravam po 1-50 do 4 Din, mladi živini po 3 do 4-75 Din za kilogram žive teže. Cene mesu so bile: goveje meso po 6 do 14 Din, teletina po 8 do 16 Din, svinjina po 10 do 22 Din za kilogram.

SADJE. Na mariborskem trgu se prodajajo jabolka po 2-50 do 5 Din, hruške po 4 do 5 Din in grozdje po 3 do 8 Din za kilogram.

KROMPIR. Po naših mestih se prodaja krompir na debelo po 1 do 1-50 Din za kilogram.

Cene tujemu denarju

Na zagrebški borzi smo dobili v valuti:
1 dolar za okrog 56 Din;

v devizah:

100 italijanskih lir za 287-75 do 288-65 Din;

1 dolar za 56-18 do 56-35 Din;

100 francoskih frankov za 221-01 do 221-67 Din;

100 češkoslovaških kron za 166-96 do 167-46 dinarjev.

Vojna škoda se je trgovala po 277 Din.

DOPISI

DOBINDOL. Iz našega kraja nismo čitali že precej časa ničesar, čeprav je tukaj »Domovina« lepo razširjena in bi bila še bolj, a so slabi časi. Zato pa damo »Domovino« tudi drugim čitati, da vsi vedo, kaj se dogaja po svetu. Menda ni bila nikjer v državi tako huda agitacija proti volitvam kakor v našem revnem kraju. Zlasti gotovi gospodje so trosili tiste letake s Koroščevim podpisom in milo rotili ljudi, naj ne gredo na volišče. Pa so nam ti gospodje le malo škodovali. Rečemo samo, da bomo z njimi že obračunali, ko bo prilika dana. Rezultat volitev je bil naslednji: vpisanih volilcev je bilo za volišče Toplice II (vasi Vrdun, Uršna sela in Dobindol) 193. 15 je bilo odsotnih, a od 178 so glasovali za kandidata g. Antona Klinca 104 in za g. dr. Zupaniča 13, skupaj 117 volilcev ali okrog 70 odstotkov, kar znači lepo udeležbo. Gospodje, ki ste nas hoteli odvrniti od volitev, zdaj vidite, da ste pogoreli. Zato nas pustite odslej lepo v miru. Našega narodnega poslanca gosp. Antona Klinca prosimo, naj se zavzame za nas. Tukajšnji

kraji so po večini nerodovitni. Letos smo imeli v dobi rasti zadnji dež 15. maja, potem pa skoro nič več. Ljudje niso pridelali skoro ničesar. Pšenico je vzela zgodnja suša. Krompirja tudi ni, a o koruzi sploh ne govorimo, ker so jo ljudje za živino sproti poželi. Ajda je bila lepa, a jo je pobrala slana, tako da nimajo kaj jesti ne ljudje ne živina. Potreba je nujna, ker tudi drugega zaslužka ni. Kmetje moramo živino pobijati, ker je ne moremo prodati in ne rediti brez krme. Odločilne činitelje prosimo, naj se nas usmilijo in nam pomagajo.

DOBOVEC POD KUMOM. Dne 8. t. m. smo se Dobovčani že na vse zgodaj odpravljali na volišče k Sv. Juriju pod Kumom, ki je oddaljeno od nas dve in pol ure. Volišče je bilo v tamkajšnji šoli. Pot je bila slaba, ker je ves čas močno deževalo. Ljudje so nas radovedno ogledovali in povpraševali: »Kam pa, kam?« Mi pa smo se odrezavali: »Na volišče!« Ko smo prišli na volišče, smo se radovedno ozirali po volilcih. Mislili smo, da bo več domačinov, a kamor si pogledal, povsod si videl Dobovčane in take, ki so imeli do volišča po dve do tri ure hoda. Če bi mi Dobovčani imeli župana in volišče v svojem kraju, bi se udeležili volitev do zadnjega moža. Tudi v naših hribih je še preveč starega strankarskega duha.

JESENICE NA GORENJSKEM. Zadnje sredo se je vršil izpred lekarne pogreb blagopokojne gospe Marije Žabkarjeve, matere našega priljubljenega lekarnarja g. Jožeta Žabkarja. Pred hišo žalosti je pevski zbor Sokola in »Sloge« lepo zapel »Vigred se povrne«, nato pa se je za nosilci vencev, krsto in sorodniki razvil dolg žalni sprevod, ki so ga sestavljali prijatelji in znanci ugledne Žabkarjeve obitelji in zastopniki raznih društev. Na pokopališču je pri odprtem grobu pevski zbor zapel »Ušliši nas Gospod«. Pokojnici blag spomin!

KRŠKO. V visoki starosti 83 let je preminil g. Ivan Lapajne, prvi ravnatelj meščanske šole in ustanovitelj Okrajne hranilnice v Krškem. Pokojnik, ki je bil odličen šolnik ni javni delavec, je bil za svoje zasluge odlikovan z redom sv. Save V. stopnje. Bodi mu ohranjen časten spomin!

MALA NEDELJA PRI LJUTOMERU. Pred dnevi je na svoji domačiji v Moravcih umrl g. Anton Spindler, eden najstarejših posestnikov tega okoliša in oče g. Martina Spindlerja, pomočnika finančnega direktorja v Ljubljani. Pokojnik je bil ugleden gospodar z obilno družino. Bil je več let župan, mnogo let sodni čenilec velike občine in

Gustav Strniša:

Planinci

VI.

Šimen je dirjal za svojimi kravami. Zasopel je obstal blizu prepada, kjer jih je signal skupaj domači pes.

Tedaj se je po stezi prismejala Marta:

«V vasi sem bila. Mnogo novic sem prinesla. Morda bo katera tudi zate.»

Nasmehnila se je in pokazala svoje bele zobe. Pogledala ga je tako veselo in nedolžno, da mu je kar duša zavriskala.

«Beži, beži, kaj boš neki povedala! Vem, da ne veš kaj posebnega. Če pa kaj veš, pa brž povej in nasiti svojo zgornost in mojo radovednost!»

«Šimen, ti pa kar ujeđaš! Čakaj, zdaj pa ne zveš ničesar!» se je kazala užaljena.

«Ne bodi no tako občutljiva! Planinci ne tehtamo besedi!» jo je tolažil črednik.

Prisedla je k njemu v travo:

«Povem ti novico, če ne boš preveč žalosten.»

«Res radoveden sem!» je odvrnil fant.

«Metka je odšla v mesto k prijateljici šivat in se ne bo več vrnila domov.»

Šimna je pod srcem dirnilo. Navidezno je ostal miren. Spomnil se je na Metino zamišljenost. Morda je res Bričkov preveč lazil okoli njene okna, ga je presunil dvom. Ko se je ozrl v oči ljubke Marte, se je spet nasmehnil.

Planšarica je povedala, kako so ravenški fantje osramotili Jako, o katerem govore, da je za nekaj dni kar izginil.

Novico za novico je stresala Marta pred Šimna. Ko je nehala, jo je prosil:

«Povej še kaj! Vem, da si kaj pozabila.»

«Ničesar ne!» je odvrnila ona in skočila kvišku.

«Kam vendar hitiš! Ostani še nekoliko!» ji je prigovarjal.

Ona je odvrnila, da se ji mudi k teti, in že je odhitela.

Ostal je sam. Brskal je v duši, zakaj je Meta odšla in zakaj mu ni ničesar sporočila.

In moral je misliti na Bričkovega Jakca.

On, Šimen, ji je bil pa tako zvest. Niti pogovarjati se ni upal preveč z Marto, da bi ne umazal svoje ljubezni. In vendar je Marta drugačna, lepša, živahnejša in mlajša.

«Dobro, da sem na planini! Tu bo hitreje pozabljeno! Pa Marta je tu, fo mlado solnce, ki sije povsod, kamor pogledam!» si je mislil.

Vendar ni mogel pozabiti Mete. Samemu sebi ni skoro verjel, da jo je imel res tako rad.

Marti je bilo zanj hudo. Opazila je, da je nekoliko obledel in postal otožen. Rada ga je imela, pa si sama ni hotela tega priznati, kakor si marsikatera prepozno prizna, da ji naposled ljubimec uide in morda s tem zavržeta oba svojo srečo.

Marta je odslej pazila, da je bila še večkrat v njegovi družbi. Skušala ga je razvedriti.

Tako je Šimen počasi pozabil svojo Meto. Njen obraz je zamenjala v duši živahna Marta.

Lepega dne sta ob mraku sedela sama v travi. Zagledala sta se čez pobočje v sinjavo, ki se je vedno bolj rdečila in naposled izpremenila v veliko rubinsko zaveso, sezajočo preko obzorja.

«Poglej to skrivnostno zaveso! Odgrnem ti jo! V neznane daljave te povedem, v kraljestvo, kjer bova večno srečna!» je šepnil črednik.

Poslušala ga je. Črednik je o ljubezni težko govoril. Zdaj ga je pa silila vsa priroda, naj govori. Videlo se mu je, da mu vse pomaga, da najde izraz svojim čuvstvom.

Ona ga je poslušala. Iskre so se ji kresale v očeh, ko je zrla vanj.

«Marta, ali ni najlepše tu na planinah?» Ali ne čutiš, da smo višji kakor drugi ljudje in zato skromnejši? Kako lepe so naše gore!»

«Res, lepe so!» je odjeknilo iz nje.

Umolknila sta. Tedaj jo je mladenič lahko kakor v snu objel okoli pasu in ji zašepetal:

«Marta, svojo izvoljenko iščem. Cesto sem že mislil, da sem jo našel, a sem se vedno motil. Ali smem potrkatiti tudi na tvoje srce, kjer vem, da je skrita duša, ki me bo osrečila?»

«Kam vendar misliš? Meto imaš! Vem, nisi je pozabil!»

«Če gledam tebe, pozabim na vse! V planinah sem doma in planinka mora biti moja izvoljenka!»

vedno delaven domoljub. Pobralla ga je kratka bolezen. Zemske ostanke pokojnikove so položili k večnemu počitku na domačem pokopališču pri Mali Nedelji. Domači moški pevski zbor mu je zapel ginljivo nagrobno. Časten spomin vrlemu možu, žalujočim pa iskreno sožalje!

OVSIŠE. Volitve v naši občini so uspeli nad vse sijajno. Posebno sta se odlikovali vasi Podnart in Ovsišje, kjer je glasovalo 96 % volilnih upravičencev, in to kljub hudi in strastni agitaciji za abstinenco s strani znanega gospoda.

POLENSAK. Smrtna kosa nam je pobralla Franceta Kuharja, čevljarskega mojstra na Polensaku. Mož je hiral že od 1. maja, ko se je ponesrečil na Bledu. Bil je od ustanovitve poverjenik Vodnikove družbe. Pokojnik je bil priljubljen, kar je pričal njegov pogreb, ki se je vršil ob lepi udeležbi njegovih prijateljev in znancev. Star je bil komaj 32 let in zapušča ženo in štiri nepreskrbljene otroke. Naj mu bo lahka domača zemlja!

RAČNA. Kakor smo že poročali, so volitve tudi pri nas dobro uspeli. Volit je šlo nad polovico volilnih upravičencev kljub hudi protiaagitaciji. Videli smo, da so storili svojo dolžnost zlasti volilci s hribov. Za naš okraj je bil izvoljen g. Albin Koman.

RUŠE. Gledališki oder Bralnega društva je priredil v nedeljo 15. t. m. na odru Sokolskega doma burko «Dobri vojak Švejk». Že četrtič se je predvajala ta igra v Rušah. Kljub temu je bila tudi sedaj prav dobro obiskana. Režija je bila v dobrih rokah gosp. Zmaga Stanija. Igra je v celoti uspela brezhibno, saj je igral glavno vlogo Švejka naš Franjo Sornik. Pa tudi drugi igralci so svoje vloge podali prav dobro. Mogli smo pri tej predstavi prav dobro opaziti izredno lep napredek naših igralcev, odkar imajo na lepem prostornem odru priliko razvijati se v gledališki umetnosti. Le na neko malenkost moramo to pot opomniti. Motilo je, da so nekatere vloge bile zasedene po dve z isto osebo, a mase niso mogle napraviti novih oseb, kar je bilo zlasti pri nekaterih močno opaziti. Seveda pa v celoti to ni zmanjšalo dovršenosti igre. Odmor je lepo izpolnil orkester pod vodstvom spretnega dirigenta g. Črnka. Vsem igralcem in godbenikom smo za lep užitek prav hvaležni.

SPODNJI DUPLEK. Volitve so uspeli pri nas prav lepo. Volišče je bilo pri Sv. Martinu. Udeležba je znašala 80 odstotkov. — Sedaj pa moramo še malo potožiti. V teh kritičnih časih res

komaj zmagujemo davščine. Denarja nam primanjkuje za živež, kaj šele za obleko. Kje je zavarovalnina, kje denar za popravila in orodje! Cesta, ki drži od Sv. Miklavža proti Dogošam, je v tako slabem stanju, da sploh ni mogoče voziti po njej. Kakor se čuje, so denarna sredstva za popravilo že odmerjena. Bilo bi prav umestno, če bi se cesta nasula z gramozom. S tem bi zasluzili delavci, ki jih je mnogo brez posla, in kmetje z voznjami. Prosimo!

SV. ANA POD LJUBELJEM. Volitve v narodno skupščino so za nami. Od 148 v volilni imenik vpisanih volilcev jih je volilo državno listo in sreskega kandidata g. Janka Barleta 122, torej nad 86 odstotkov volilcev, kar znači udeležbo, kakršne pri nas ni dosegla še nobena stranka, niti vse bivše stranke skupaj. Naše ljudstvo se je zavedalo pomena teh volitev. Kot občina na skrajni severni obmejni točki smo pokazali, da ljubimo svojo s tolikimi žrtvami priborjeno državo. Časi nekdanje strankarske gonje so minili, sedaj pa so časi dela in napredka. Za našo domovino so padali na bojnih poljanah najboljši naši fantje in možje, mi pa smo v znak spoštovanja do pokojnikov oddali svoje glasove za domovino.

SV. RUPERT NAD LAŠKIM. Volitve so za nami. Od gotove strani se je delalo na vso moč z raznimi lažmi proti udeležbi. Ker so stara sredstva preveč obrabljena, so se zapeljivci posluževali novih pripomočkov. Hoteli so izrabljati sedanje hude gospodarske razmere in slabo kupčijo s pridelki. Obenem so gobeždali o zvišanju davščin in o podobnem, toda mi takim nesmiselnim nismo verjeli. Tudi letakov s podpisom dr. Korošca je bilo pri nas kakor listja in trave. Razumljivo je, da je vse to enega in drugega odvrnilo od volitev. Sedaj, ko se bodo te farbarije izkazale za sleparske, bodo zastrupljeni videli, kako so bili potegnjeni. Novoizvoljeni poslanci naj le primejo za delo v blagor vse Jugoslavije.

ŠENČUR PRI KRANJU. Manifestacija za kralja in domovino je bila ob volitvah 8. t. m. prav velika. Na volišče so prihajali volilci od jutra do zaključne ure. Pohvalno moramo omeniti, da so vsi naši najstarejši farani od 75 do 85 let volili. Spoštljivo jih je človek gledal, ko so prihajali z umerjenimi koraki ob palici pred komisijo. Bili so nam za zgled. Javno pohvalo zasluži tukajšnji podstarosta Sokola, brat Alojzij Rabič, ki si je po nesreči dva dni pred volitvami zlomil nogo. Ni šel v bolnico, temveč je počakal na zgodovin-

sko nedeljo in oddal svoj glas. Pred voliščem ga je počakal avto, ki je odbrzel z vrlim možem takoj v bolnico. Gasilci so prišli volit skupno s Sokoli korporativno s svojo lastno znanó godbo na pihala. V četi gasilcev si zrl preizkušene može in tudi naš starček Anton Molj je korakal med njimi s palico. Volitve so se izvršile v redu in z veseljem, s čimer je Šenčur ponovno dokazal, da zna z lastno pametjo dobro računati. Volitev so se vzdržali le maloštevilni in čujemo, da je danes nekaterim žal. Obžalujemo, da niso poslušali glasu po skupnem lepem delu za gospodarski procvit in lepšo bodočnost. Naj jim bodo naši stari in preudarni možje za zgled. Naša fara je srečna, da je volila Zarnkovega gospoda, to je našega rojaka župnika g. Ivana Barleta. Čestitamo mu k izvolitvi vsi njegovi rojaki volilci, in to s pravim in zdravim gorenjskim ponosom. Volitev se je udeležilo 75 odstotkov vseh volilcev.

TELČE PRI MOKRONOGU. Zivljenje v sicer mirnih in tihih vaseh tod okoli je bilo precej živahno pred volitvami. Prihajali so k nam ljudje, ki so prirejali volilne sestanke in volilne upravičence seznanjali s potrebo in koristjo volitev. G. Drago Fakin, šolski upravitelj iz Boštanja, je imel v nedeljo 1. t. m. tak sestanek. Naš šolski upravitelj, g. Ivan Perko, in g. Janez Mr-gole, posestnik na Telčah, pa sta hodila od hiše do hiše, od vasi do vasi in volilnim upravičencem pojasnjevala potrebo udeležbe pri volitvi, saj so drugi z letaki zahrbtno pozivali bivše pristaše SLS, naj ostanejo doma. Nekateri hujskači so že prejeli zaslužno plačilo. Kakor znano, je bil v krškem srezu izvoljen za poslanca g. Alojzij Drmelj, posestnik in gostilničar v Boštanju. Prepričani smo, da bo g. Drmelj, ki pozna naše razmere, deloval za koristi kmetov.

TEZNO. V naši vasi se je volitev udeležilo skoro 80 odstotkov vseh volilnih upravičencev. Razveseljivo je zlasti dejstvo, da se je volitev udeležilo skoro vse delavstvo. Na volišče so došli tudi stari možje in taki volilci, katerih doslej še pri nobenih volitvah nismo videli. — V naših studencih primanjkuje vode. Nekateri trdijo, da je krivda v tem, ker odvzame vso vodo mestni vodovod. Svoj čas je naša občina sklenila neko pogodbo za primer, da bi studenci usahnili. Treba bo tisto pogodbo poiskati. Kakor nam je agilni občinski odbor priskrbel prehod preko železniške proge, tako upamo, da bo tudi v tem oziru uspel. — Odbor našega Sokola je na svoji

Marta je molčala. Dobro je čutila, da ji srce nemirno utripa. Zatajila se je, saj si je sama želela tega priznanja.

Pa je zašepetala priroda okoli nje in govorila. Zavel je veter in poljubljaj zlate krivčke na mladenkini glavi. Večerna zarja je razgrnila svojo skrivnostno zaveso. Iz daljave so zasijale zvezde. Vstala je smehlajajoča se luna. Zaplesali so okoli nje beli, skoro prozorni oblaki in se bližali zemlji.

Simnu se je videlo, da so ti oblački mehke, svilene gugalnice, ki ju bodo zazibale v razkošje ljubezni in sanj.

Dolina je urno tonila v megli. Vtopljala se je in pogrezala, dočim je planjava iz nje rasla vedno lepša in skrivnostnejša v zatonu dneva.

Ko sta se črednik in planšarica dvignila v nemem objemu, sta oba začutila, da se je vse spojilo okoli njiju in se poljubilo v tajinstvenem poljubu noči in dneva, ki sta se srečala in se trenutno strnila v tistem mraku, preden zavlada jasna poletna noč.

VII.

Pastirji tolčejo svinjko. Velika repa, ki igra vlogo svinjke, se nerodno vali po tleh. Vsak ima pred seboj svojo jamico in v njo vtaknjen količ. Ko se privali repa do njega, jo urno udari in obenem že spretno vtakne količkov konec nazaj v jamico.

Simen pase svinjko. Počasi poganja s svojim količem repo pred seboj po ozki, naravni polici in opreza, koga bi presenetil in mu vzel jamico.

Najmlajši pastir, Joštov Ahac, je zaljubljen v Marto. Kaj njemu mar svinjka! Srečen je, da stoji s količem poleg lepe planšarice. Kar z očmi jo požira.

Ona se ne briga za zaljubljenca. Na svojega Šimna misli in toplo ji je pri duši.

Že je črednik poleg nje. Njegove oči se ji smehlajajo.

Ahac se hoče pred Marto postaviti. Krepko udari po repi. Šimen ga pa takoj prehití. Spretno vtakne svoj količ v njegovo jamico.

«Hajdi! Pasi!» kriče pastirji nad Ahacem.

Mladenič je pa jezen. Za repo hiti. Občepela je v nizkem jarku, ki so ga izkopali, da ne more repa odleteti na plan in se zavaliti v dolino.

Ahac udari divje po repi, da kar odleti proti prepadu.

«Zakaj nam hočeš zapraviti svinjko?» zavpije nekdo nad njim.

«Tako moraš ponjot!» ukazuje drugi.

«Če ne greš, ti pokažemo!» zakriči tretji.

Vsi se smejejo in jeze in dražijo zaljublje, nega Ahaca, ki je v hudi zadregi. Pač se in godrnja:

«No, no, pa grem ponjot!»

«Bodi no, zaradi repe ni treba plezati v globel!» se oglasi Šimen.

Ahac pa dobi svinjko tik prepada, kjer jo je ustavil debel kamen. Spet tolčejo po nji in se smejejo.

Ahacu se ne ljubi več. Čim bolj opazuje Marto, tem bolj spoznava, da mora dekletu že nekoga lju-

biti. Kako milo pogleduje Šimna! Pa ni domenjena z njim? Človek sam ne ve, kaj bi si mislil, modruje fant v svojih mislih.

Sam se vleče v travo blizu prepada. Misli na Marto, ki je postala njegova prva ljubezen. Pa čim bolj misli nanjo, tembolj se mu vidi, da se njena slika od njega oddaljuje. Tedaj čuti, da je nesrečen, zelo nesrečen. Prva ljubezen je zasekala v njegovo srce krvavečo rano.

VIII.

Primčkov Miha je zaprt. Z rokama, prekrižanimi na hrbtu, hodi po svoji tesni celici. Polglasno kolne sodnike in orožnike, najbolj pa svojo nerodnost. Kako bi se tudi ne jezil! Presenetil ga je četovodja Bregar, kakor mu je bil obljubil. To ga je najbolj jezilo in dražilo njegovo kmečko samoljubje.

Primčkova brata sta se iz orožnikov že skoro očitno norčevala in to jim je bilo več kakor dovolj. Bregar je poročal na višje mesto o divjih lovcih, ki delajo veliko škodo. Omenil je, da polove največ divjačine s svojimi žičnimi zanjkami. Neke zime je našel v zanjki za nogo ujetega zajca, ki je izkrvavel. Koliko je morala živalca pretrpeti, preden je poginila. Drugič je našel mlado srno, ki je že smrdela. Bila je ujeta za rep in je morala poginiti od lakote. Zanjkarji si pač vedno niso upali pogledati za svojim plenom. Bali so se zasledovalcev, a živali so trpele in se mučile.

Miha in njegov brat nista bila zanjkarja. Orožnik ju je neopravičeno sumil, da nastavljata tudi

zadnji seji sklenil, da letos zaradi splošne krize ne priredi nobenih veselice, čeprav je tudi v društveni blagajni kriza.

TRŽIŠČE PRI ROGASKI SLATINI. Volitve so uspele v splošno zadovoljstvo. Tudi mi smo pokazali, da se ne damo nahujskati od zagrizencev. Po večini smo volili kandidata g. Spindlerja, ki je tudi odnesel zmago. — Te dni sta stopila v zakonski stan g. Jakob Karlin, posestnik v Tržišču, in gđc. Micika Drogenikova, posestnikova hči iz Velikih Roden. Mlademu zakonskemu paru želimo obilo sreče. — Tukaj v naši lepi, prijazni vasi se dogaja, da neki podivjanec ne pusti, da bi se ljudstvo, trudno od dnevi ega dela, ponoči spočilo. Prosimo pristojna oblastva, da napravijo red. — Dne 11. t. m. je umrl g. Franc Vertovšek v starosti 66 let. Mož je hiral že več let. Blag mu spomin, žalujočim pa iskreno sožalje!

VELIKA NEDELJA. Zadnje dni so naši zvonovi naznanjali žalostno novico, da je v visoki starosti 85 let zapustil solzno dolino dolgoletni cerkveni ključar in posestnik g. Florijan Kuharič iz Lešnice pri Ormožu. Pokojnik je bil vzoren gospodar in zgled vsem krščanskim gospodarjem. S svojo marljivostjo si je uredil lepo in veliko kmetijo. Bil je veren mož in je vsako leto obiskoval božja pota. Na Lešnici je bil 35 let župan ter je rad pomagal vsakomur, ako je le mogel. Ohranimo mu blag spomin, njegovim sorodnikom pa naše iskreno sožalje!

VUZENICA. Volitve v narodno skupščino so za nami. Reči pa moramo, da nismo bili med zadnjimi. Izredno lepa je bila volilna udeležba, ako pomislimo, kako razsežna je občina in kako slabo vreme smo imeli. Od 440 volilcev 251 glasov je 57 odstotkov. Od teh 251 je dobil kandidat g. inž. Pahernik iz Vuhreda 232 glasov. — Pred mesecem je dobila naša šola radio, ki bo služil osnovni kakor tudi gospodinjski nadaljevalni šoli. Želeti bi bilo, da se ga posluži češče tudi kirše prebivalstvo. — Učitelj naše osnovne šole, g. Cvetko, je začasno poverjen z vodstvom šole pri Sv. Primožu na Pohorju, kjer ni bilo do vseh svetih nič šole. Želimo, da se pri Sv. Primožu čimprej nastavi stalni šolski upravitelj, a učitelj g. Cvetko naj se vrne v Vuzenico, kjer zelo trpi pouk zaradi njegove odsotnosti. Čujemo, da se bo učitelj g. Cvetko te dni poročil z gđc. Pepco Črešnikovo. Bilo srečno! — Izza konca svetovne vojne pa do leta 1930. nismo imeli beležiti skoro nikake gradbene podjetnosti. Izvzeti moramo edino Tavčarjevo vilo in parno žago pri kolo-

dvoru in prav tako Lorencijevo parno žago s stanovanjem. Letos pa sta se izgotovili vila upokojenega nadučitelja g. Vihra in hišica g. Ovčaka v Grabi. Kakor se sliši, se tudi za bodoče leto obetata dve novi gradbi: vila v spodnjem, in hišica v zgornjem trgu.

DOMAČE NOVOSTI

Opomin zamudnikom

Mnogo naročnikov je, ki jim doma leže neizrabljene položnice, ker niso nanje plačali dolžne naročnine za tekoče leto. Vsi ti naj se zavedajo, da je zdaj, ko nimamo niti celih dveh mesecev več do konca leta, skrajni čas, da plačajo malenkostne dolžne zneske, pa če bi bila tudi vseletna naročnina, ki jo morajo še dolgujejo. Neplačanje naročnine bi značilo izkoriščanje časopisa; take sramote pa si noben zvest naročnik »Domovine« gotovo ne bo hotel napraviti. Zato naj opravi sedaj vsak svojo dolžnost in poravnava naročnino. Kdor je položnico izgubil ali komur se je pokvarila, naj piše upravi lista, da mu pošlje drugo.

Uprava »Domovine«

* **Vodnikova družba v Ljubljani**, ki šteje zdaj nad 20.000 članov, je izdala za letos štiri knjige, ki so naslednje: 1. **Vodnikova pratika**, ki jo je uredil dr. Pavle Karlin, z bogato vsebino ki nudi čitateljem mnogo zanimivega, posebno važne sestavke iz narodnega gospodarstva, ljudskega zdravstva, domačega vrtnarstva, ljudskega štetja itd. Pratika je obilno ilustrirana in kaže že na zunaj okusno obliko. 2. **Ivan Matičič: Moč zemlje.** Povest je zajeta iz bojev za slovensko Koroško. Pisatelj slika življenje v koroški vasi pred vojno, ko se začneja potujčevanje, prikaže nam v plastičnih slikah začetek vojne, divjanje nemškega zmagoslavja, prevrat in borbo za osvobodjenje te nesrečne zemlje. Vsa povest nam nudi živo sliko teh burnih časov z veselimi in žalostnimi stranmi, kolikor mogoče v popolni resničnosti in delno celo v pristni domači govorici. 3. **Ivan Lah: Sigmoovo maščevanje.** Povest se razvija ob zgodovinskih dogodkih

Zrinjsko-Frankopanske zarote. Središče povesti je grad Ozalj, kjer se pleče zarota, ki je obsezala vse kraje od hrvatskega Primorja do Slovaške. V nji vidimo vlogo vseh treh plemen: Slovencev, Hrvatov in Srbov (Vlahov), ki so upali v zmago Zrinjskega in se pripravljali na boj, dokler ni posegla vmes maščevalna roka cesarskih mogotcev, ki so uničili za stoletja vse nade na svobodo. To je idejno zanimiva knjiga, ki rešuje naš zgodovinski problem. 4. **Mihajlo Pupin: Od pastirja do izumitelja.** Svetovno znano delo našega ameriškega učenjaka in profesorja na kolumbijski univerzi v New Yorku, ki je postal zanimiv popis svojega življenja. To je delo velikega vzgojnega in narodnega pomena. Posebno za nas Jugoslovane je važno, da spoznamo moža, ki je izšel iz naše Vojvodine in z lastno silo dosegel častno mesto na ameriški univerzi. Njegov življenjepis je preveden v več svetovnih jezikov, zato je prav, da bo nudil naši mladini zgled odločne volje in zdravih življenjskih nazorov. — Letna članarina Vodnikove družbe znaša 20 dinarjev. Člani se sprejemajo pri poverjenikih, odnosno pri tajništvu družbe v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 16.

* **Posvetovalni sestanek narodnih poslancev iz dravske banovine.** Gg. ministra dr. Albert Kramer in Ivan Pucelj sta povabila za nedeljo na sestanek v Ljubljano vse narodne poslance iz dravske banovine. Ob 9. dopoldne sta opravila oba gg. poslanca duhovnika Janko Barle in Alojzij Pavlič v šentjakovski cerkvi mašo, ki so ji prisotstvovali tudi vsi drugi poslanci. Služba božja je bila zaključena z državno himno. Po končani maši so poslanci odšli na ljubljanski magistrat, kjer se je v zborovalni dvorani ob desetih začelo posvetovanje. Prisotni so bili poslanci gg. Janko Barle, Josip Benko, Anton Cerar, Alojzij Drmelj, Karel Gajšek, Anton Hajdinjak, Albin Koman, Anton Krejči, Anton Kline, Danijel Makar, Milan Mrovlje, Ivan Mohorič, Alojzij Pavlič, inž. Franc Pahernik, Lovro Petovar, Ivan Prekoršek, Rasto Pustoslemšek, dr. Stane Rapč, Vekoslav Spindler, Ivan Urek in Jakob Zemljčič. Svojo odsotnost sta opravičila poslanca dr. Ljudevit Pivko, kateremu se je poročila hčerka, in dr. Bogumil Vošnjak, ki se nahaja v inozemstvu. Posvetovalni sestanek sta otvorila gg. ministra s poročili o političnem položaju, nato pa se je razvila živahna in stvarna razprava o smernicah za bodoče delo naših poslancev v narodni skupščini in doma med volilci. Posvetovanje je trajalo do pol 13. ure, nato pa so

zanjke. Oba sta divjačino samo streljala. Zanjkarjev niti marala nista.

Oba Primčkova sta bila silo čuvstvena fanta. Često sta prišla domov praznih rok, čeprav bi bila lahko ubijala divjačino. V naravi sta našla vedno kaj lepega. Kolikokrat sta zasledovala srno, pa se jima je v dušah porodilo usmiljenje do te ljubke živali.

Bregar si je izprosil dovoljenje, da je smel sam na lov. Napravil se je v lovsko obleko in oprezal okoli Primčkove hiše. Pazil je skoro dan in noč, pa se mu je še komaj posrečilo, kar je nameraval. Nekdaj ga je od daleč zagledal Vencelj, ko se je blizu hiše pognal v strmino. Vajenec je takoj hitel v hišo in povedal mojstru, da hodi okoli hiše neznan lovec, ki ga je že nekolikokrat opazil, pa se mu obraz vidi znan, čeprav ga ne pozna.

Miha si je pa mislil svoje. Bil je prepričan, da je to kak tuj lovec iz mesta, ki slepomiši po okoliških hribih. Ker je bil namenjen na lov, je tudi šel.

Bregar ga je opazil in zasledoval. Visoko v planini sta se sestala. Divji lovec je orožnika takoj spoznal. Prestrašil se je. Ni hotel pokazati, da se boji, le kislo se je nasmehnil. Ni se bal zopora kakor za toliko ljubljeno puško, brez katere si ni mogel misliti življenja.

«Miha, puško sem pa z menoj!» je ukazal Bregar in se porogljivo nasmehnil.

Lovec ga je žalostno pogledal. Nato je urno kakor misel treščil puško čez skale in zavpil:

«Škoda te je, puška! Če te jaz nimam, naj te nima tudi nihče drugi! Prezvesta tovarišica si mi bila, da bi te prepustil drugim rokam!»

In odšel je z Bregarjem, ki ga je odvedel v mesto, kjer je dobil dva meseca zopora. Sprejel je kazen in čakal, da mine tisti nesrečni čas. Najbolj ga je pač skrbelo, kaj je z njegovo puško. Prepričan je bil, da se ni razbila.

Jetničar Hlebec mu je nosil hrano, momljal z usti in ga opazoval s sivimi, srepimi očmi.

«Vraga! Dela mi dajte! Ali nimate nikakih starih čevljev, da bi vam jih zakrpal?» je pozvedoval Miha.

Jetničar se je kar razveselil:

«Vidiš ga, mojstra! So pa rekli, da si samo divji lovec. Čakaj, takoj ti prinesem čevljičke! Vsem boš ustregel!»

Hlebec je nanosil Primčkovemu kup čevljev, ki jih je Miha popravljaj oba meseca. Pa mu je še mnogo ostalo nedodelanega.

«To te bo pa kar počakalo. Saj vem, da kmalu spet prideš», ga je potolažil jetničar pri slovesu in mu milostljivo podal svojo krepko desnico. Pripomnil je:

«Vsak človek ima svoje vrste grešnike rad. Morda zato, ker sam čuti nekaj privlačnega do takega greha, čeprav ne pade vanj. Meni so vseč divji lovci. Veš, pri vojakih sem bil eden prvih strelcev. No, se bova pa še kaj pomenila, ko se drugič vrneš. Saj veš, da na sodišču radi odpiramo vrata ječe.»

«Ne bova se videla, ne! Ne dobite me več v tele vaše luknje!» se je protivil Miha.

«Nikar se ne zagovori! Zarečenega kruha je vedno več snedenega kakor zapečenega. Zapomni si, divji lovec bo še na sodni dan ostal divji lovec in gledal na nebu okoli sebe, če je kje kaka srnica. Edina rešitev zanj je, da postane lovski čuvaj! Tak čuvaj so najboljši! Pa vsak divji lovec se jih boji, saj ve, da ga poznajo!» je razlagal jetničar, ko je z debelim ključem zaklenil za njim vrata celice.

Miha je se globoko oddahnil, ko jo je mahnil proti domu. Sredi polja se je kar pretegnil in nato veselo zažvižgal kakor njegov vajenec, kadar je nesel čevlje na faro, kjer je dobil napitnino pri županu.

Solnce je zahajalo. Na nebu so se spletli oblaki v bele mreže, ki jih je veter trgal. Zarja je prodirala vanje in jih spreminjala v koške rdečih rož. Iz teh koškov je nato razkošno sipala rdeče cvetje na zemljo.

Miha je zavil s poljske steze proti hosti.

Vse okoli njega je živelo. In čutil je, da je med zidovjem ječe najbolj pogrešil svojo ljubljeno naravo. Primčkov je začutil v srcu praznik svoje zlate prostosti.

Vesel je bil. Smejalo se je narodi okoli sebe. Pozabil je, da je bil pred kratkim zaprt. Vse to se mu je dozdevalo že daljno. Same vesele misli so se porajale v njegovi duši.

(Dalje prihodnjic.)

se poslanci odpeljali z avtomobili na pokopališče k Sv. Križu, da počaste spomin obeh velikih pokojnih borcev za jugoslovensko narodno in državno misel, dr. Janeza Evangelista Kreka in dr. Gregorja Zerjava. Položili so na oba groba zelo krasna lovorjeva venca z napisoma: «Borcu za Jugoslavijo narodni poslanci». Po tej tihi spominski svečanosti so se gg. poslanci vrnili v mesto in se popoldne odpeljali v svoje domače kraje.

* **Katerim poklicem pripadajo novi poslanci.** Od novih poslancev je 29 bivših ministrskih predsednikov in aktivnih in bivših ministrov, 61 odvetnikov in notarjev, 52 trgovcev in industrijcev, 43 zemljiških posestnikov in kmetov, 22 duhovnikov (19 pravoslavni in 3 katoliški), 20 profesorjev in učiteljev, 19 županov in občinskih uradnikov, 12 zdravnikov, 12 zasebnih uradnikov, 9 novinarjev, 7 inženjerjev in podjetnikov in 19 državnih upokojencev.

* **Velik napredek ženske bolnice v Ljubljani.** V banovinski ženski bolnici v Ljubljani so imeli v soboto pomemben praznik. Na skromen način je bila otvorjena in blagoslovljena nova operacijska dvorana, ki so jo začeli graditi, odnosno preurejati meseca maja in je bila te dni dograjena. Z zgradbo nove operacijske dvorane je bil storjen pomemben korak naprej v izpopolnjevanju naših bolniških zavodov. V ženski bolnici so do sedaj operirali bolne ženske v sobici, ki je obsegala 90 kubičnih metrov in v kateri se je včasih okrog operacijske mize gnetlo po štiri do pet zdravnikov, po tri sestre, včasih pa tudi po deset do dvajset učenk in do petnajst zdravnikov-pripravnikov. Seveda je bila operacijska dvorana mnogo premajhna tudi za študij. Zato je uprava prosila banovino, naj ji odobri denar za povečanje in moderniziranje operacijske dvorane. Banovina je res odobrila sredstva in staro dvorano so popolnoma preuredili in modernizirali. Nova operacijska dvorana ima 199 kubičnih metrov prostora in je več ko še enkrat večja od prejšnje.

* **Odpust delavcev v kočevskem premogovniku.** Zaradi slabe razpečave premoga, je vodstvo kočevskega premogovnika, ki je last Trboveljske premogokopne družbe, ponovno odpustilo 27 delavcev. Kam se naj siromaki, ki imajo družine, sedaj obrnejo, ko je za delo povsod trda! Vodstvo naj bo vsaj tako dobrosrčno, da pusti odslovljene delavce v rudniških stanovanjih.

* **Železniške legitimacije za upokojeince, invalide in njih rodbine.** Vsi upokojeinci in njih rodbine, katerim so bile izstavljene železniške legitimacije leta 1927, in jim bo torej potekla petletna doba ob koncu tega leta, se vabijo, da jih po možnosti vrnejo do 10. decembra finančni direkciji, odseku za računovodstvo v Ljubljani. Da pa moremo izposlovati od direkcije državnih železnic izstavitve novih železniških legitimacij, naj se prošnjam priloži slika, 10 Din v gotovini in zadnji knjižni izpisek čekovne nakaznice. Železniške legitimacije pa, katerim ob koncu tega leta ne bo potekla še petletna doba, naj se predlože za podaljšanje zgoraj omenjenemu uradu vsaj do konca tekočega koledarskega leta. Pripomnimo, da se v teku leta 1932. vložene prošnje za izstavitve novih železniških legitimacij ne bodo predlagale direkciji državnih železnic posamezno, ampak le skupno in največ dvakrat mesečno. Take prošnje naj se torej pravočasno vlagajo, ne pa šele tik pred dnem, ko se legitimacije potrebujejo. Vsi oni upokojeinci in njih vdove, ki imajo bvališče v Ljubljani in še niso prišli po prijave za priznanje draginjskih doklad, se po tem potu ponovno opozarjajo, da to nemudoma store. Naposled vabimo vse upokojeince in upokojenke, da prilagajo v bodoče vsem morebitnim reklamacijam, vlogam in prošnjam v pokojninskih zadevah tudi zadnji knjižni izpisek čekovne nakaznice, ali pa navedejo vsaj številko likvidacijskega lista, ker se na ta način omogoča hitrejša in lažje poslovanje.

* **Znamke stare izdaje z napisom «Kraljevina Srba, Hrvata i Slovenaca»** se po sporočilu dravske direkcije pošte in telegrafa v Ljubljani lahko uporabljajo ali pa zamenjajo za nove znamke še do 30. t. m. Po tem roku se stare znamke ne bodo

smele več uporabljati in tudi zamenjati se ne bodo mogle.

* **Kap ga je zadela.** Znani gostilničar in posestnik iz Vičave, g. Alojzij Simonič, se je mudil v Ptuj po opravkih. Ko se je baš nahajal pri zastopniku Ilirije, ga je zadela možganska kap, da se je nezavesten zgrudil na tla. Poklicani reševalni avto ga je prepeljal v javno bolnico, kjer so mu nudili prvo pomoč.

* **Vol je nabodel gospodarja.** Zelo huda nesreča se je pretekli teden pripetila na Dobrni zdraviliškemu delavcu Francu Šibancu. Ko je peljal Šibanc težko naloženi voz, je, kakor imajo tamkajšnji kmetje navado, držal vole za naprej molečo ojnico in na ta način vodil vole na desno ali na levo, kakor je pač nanesla potreba. Ko so voli naenkrat pričeli iti počasneje, jih je Šibančev spremljevalec zadaj malo pognal. Pri tem so voli seveda malo poskočili. En vol se je zakadil v spredaj hodečega Šibanca in ga nasadil na roge. Ker se nesrečni Šibanc ni mogel vola takoj rešiti, ga je le-tá hudo razmesaril. Ponesrečenca so takoj prepeljali v celjsko bolnico.

* **Otrok v vrelem lugu.** V petek zvečer je padla po nesrečnem naključju v posodo z vrelim lugom šestnajstmesečna delavčeva hčerka Marica Plahutova iz Bovš pri Vojniku. Dete je dobilo strašne opekline po nogah, zlasti je hudo poškodovana leva nožica.

* **Beg iz življenja.** V studenskem gozdu pri Mariboru so našli na nizkem boru obešenca. V njem so kmalu spoznali 41letnega mizarja državnih železniških delavnic Konrada Lukaša. Kaj je gnalo nesrečnika v obup, ni znano. Pokojnik zapušta ženo in štiri nepreskrbljene otroke v starosti od 7 do 12 let, ki so vsega pomilovanja vredni.

* **Skok v Dravo.** V noči od nedelje na ponedeljek je skočil v Dravo v Mariboru in utonil 24letni urarski pomočnik Emerik Golob iz Maribora. Baže so obupnemu činu krive ljubzenske neprilike.

* **Samomor občinskega tajnika.** Pod vlak se je vrgel pri Tezmem 57letni Janko Aprisnik, orožniški upokojenec in tezenski občinski tajnik. Vlak je nesrečnika popolnoma razmesaril. Vzrok samomora je neznan. Nedvomno je Aprisnik izvršil svoj obupni čin v hudi duševni potrtosti. Mož je bil v svojem okolišu splošno priljubljen.

* **Že petič je gorelo letos v Črnučah pri Guštanju.** To pot je zgorelo gospodarsko poslopje g. Kirchnerja, lastnika graščine. Gasilcem se je po hudem naporu posrečilo omejiti požar. Ogenj je brezdvomno zanetil hudobna roka.

* **Truplo neznanke v gozdu.** V gozdu pri Vurmatu blizu Selnice ob Dravi so našli ljudje truplo neznane ženske. O nenavadni najdbi so takoj obvestili orožnike, ki so po ogledu ugotovili, da gre za truplo najbrže okrog 50 do 60 let stare ženske, menda beračice. Truplo je bilo v razpadajočem stanju in je ležalo na mestu že okoli pet ali šest mesecev. Neznanka je bila okrog 155 centimetrov visoka, oblečena v črno kamgarnasto bluzo s kratkimi rokavi, vijoličasto krilo in moder predpasnik. Čevlji so manjkali ali pa je hodila neznanke okrog bosa. Orožniki na vzlic vsem poizvedbam še doslej niso mogli ugotoviti imena neznanke, ki so jo pokopali v Selnici. Domnevajo, da je bila ženska tujka.

* **Namesto domov v prerani grob.** Svojci 22letnega Rudolfa Glaserja v Poljčanah so te dni pričakovali njegovega povratka od vojakov po odsluženju 18mesečnega kadrskega roka. Ni ga bilo. Pač pa so prejeli od vojaškega oblastva preko orožništva brzojavno vest, da je umrl v vojaški bolnici v Mostarju baš onega dne, ko so njegovi tovariši odhajali domov. Zadnji dan službovanja se je Rudolfu zgodila usodna nesre-

ča. Pri poslavljanju od puške se je sprožil naboj in ga smrtno zadel. Pokojnik je bil blaga duša. Izvežbal se je za vojaškega godbenika in je nameraval po kratkem dopustu oditi v to službo. Kruta usoda mu je prekrizala račune. Blag mu spomin!

* **Samomor mladenke.** V gozdu pod Higen spergerjevim posestvom nad Obrežno cesto pri Gozdni restavraciji v Celju je bila najdena mrtva neznana mladenka. Najditelji so takoj obvestili mestno policijo, ki je v samomorilki spoznala 20letno zasebnico Rozino Končev, stanujočo v starem okrožnem sodišču v Prešernovi ulici. Dekle se je baže zastrupilo z veronalom. Vzrok smrti ni znan.

* **Velika vlomilska podjetnost ciganov.** V okoliščini Dolnje Lendave in drugod po Prekmurju je bilo izvršenih v zadnjem času več drznih vlomov, ki so ostali nepojasnjeni, dokler ni sum padel na razne ciganske družbe, ki so naglo prehajale iz kraja v kraj. V nedavni noči je bil zopet izvršen drzen vlom v shrambo posestnice Terezije Žiškove v Gornji Bistrici. Tatovi so odnesli razna živila. Isto noč je bilo vlomljeno tudi v klet posestnika Jožefa Saba v Srednji Bistrici, odkoder je izginilo 30 litrov vina in deset zelenk. Nadalje so isto noč obiskali tatovi hišo posestnika Josipa Ritlopa v Gornji Bistrici ter ukradli iz kokošnjaka osem kokoši, dočim so mogli odnesti posestniku Štefanu Maršiču v Melincih le dve kokoši. Ko so se namreč tatovi priplazili na Maršičevo dvorišče, so jih domači opazili. Na begu so tatovi, ki jih je bilo menda sedem, streljali z revolverji, vsi pa so bili oprtani z nahrbtniki. Ze po nekaj nočeh so se vlomilci spet pojavili in vdrli v klet posestnice Ane Hozjanove v Veliki Polani. Odnegli so zopet znatno količino živil, potem vdrli še v shrambo, kjer so našli zaloge obleke. Ljudje, ki so opazili tatove ob eni ali drugi priliki, so prepričani, da gre v vseh primerih za cigane, ki so pozneje pobegnili proti Mariboru in vlomili tudi v gostilno Amalije Koresove v Puščavi, kjer so odnesli več suhega in svežega mesa.

* **Zagonečen umor.** 70letni delavec Alojzij Pirc je stanoval z ženo in 25letno rejenko v majhni hiši v Hudem pri Radomlju. Hišica je precej na samotnem kraju in ima dvoje vhodov. V noči od ponedeljka na torek okrog ene ure so vsi trije stanovalci začuli pasje lajanje in trkanje na okno, ki je obrnjeno na dvorišče. Pirčeva rejenka je šla pogledat, kaj je zunaj. V tem pa ji je nekdo vrgel v obraz pest peska in zbežal. Poklicala je na pomoč. Pritekel je takoj stari Pirc in gledal za beguncem. Komaj je prestopil prag hiše, ga je neznan napadalec z nekim topim orodjem zadel na sredo čela. Pirc se je brez besede zgrudil na tla in umrl. Udarec je bil silen in mu je počila tudi lobanja. Obe ženski sta prestrašeni pritekli k očetu, ki mu pa ni bilo pomoči. Neznanec je po zločinu izginil v temo. Orožniki iz Mengša so pričeli poizvedovati za storilcem.

* **Vlomilska družba pod ključem.** Te dni so kranjski orožniki aretirali v vasiči Češnjici pri Podnartu nevarno vlomilsko družbo, ki je zadnje čase strahovala Kranj in okolico. Prijeli so brata Ladislava in Viteslava Katlana, češkoslovaška državljanca. Prvi je po poklicu mehanik, drugi pa mizar. Z njima vred sta bili aretirani tudi delavki Ivana in Pavla, hčerki neke vdove, pri kateri sta zadnje čase oba Katlana stanovala. O podjetnosti te družbe pričajo čeli skladi naropnega blaga na orožniški postaji v Kranju. Kolikor je sedaj precenjeno, znaša vrednost plena najmanj 100.000 Din. Med drugim sta zlikovca vlomila dvakrat v trgovino Petra Arnška v Kranju, potem v poslovne lokale Franca Chrobata in drugam. Orožništvo je našlo pri vlomilcih razne ponarejene ključe.

* **Na tri leta robije** je bil obsojen pred ljubljanskim malim senatom berač Jože Kalan, rojen v Vevčah, zaradi požiga pri posestniku Ivanu Dovču v Slapah pri Devici Mariji v Polju. Kalan, ki je bil svoječasno dober posestnik, je spravil alkohol na beraško palico in sedaj za zamrežena okna.

Kako postanem dober godbenik.

To brezplačno knjižico pošlje tovarna glasbil MEINEL & HEROLD v Mariboru št. 104—B vsakemu prijatelju glasbe, bodisi začetniku ali izvežbanemu godbeniku. Zahtevajte knjižico takoj z navadno dopisnico!

* **Roparski napad.** Hlapec Jurij Bek si ni mislil, ko sta krenila te dni opoldne iz Vlahovičeve gostilne v Mariboru z neznancom po cesti proti Sv. Petru, da ga bo doletela čudna nesreča. Med potjo sta še na neznančovo prigovarjanje stopila v krčmo, kjer se nista dolgo mudila. Hlapec Jurij je nekoliko vinjen kmalu zaupal svojemu spremljevalcu, da gre iz bolnice, kjer je moral plačati oskrbnino, pa da mu je še navzlic temu ostalo 1000 dinarjev, ki jih je čez poletje zaslužil pri gostilničarju Remšuhu na Pobrežju. Ko sta prišla do mesta, kjer se navadno ruši Meljski hrib, je njegov spremljevalec nenadno zgrabil hlapca in ga podrl na tla, mu odvzel listnico in zbežal. Hlapcu se je komaj posrečilo, da je roparju iztrgal iz rok tri stotake. Zadevo je ubogi hlapec takoj prijavil orožništvu, ki vestno poizveduje za roparjem.

* **Umorjence v podzemlju.** V zadnjem času se je po listih dosti pisalo o r. z. k. r. t. novih podzemskih jam in so se za take jame začeli zanimati tudi domačini, ki so ponekod imeli pri samostojnih raziskovanjih precej uspehov. Tako se je nedavno posestnikov sin Rudolf Pečauer iz Poljan napotil v gozd Klingental, ki je dobre pol ure oddaljen od vasi Občic. Pečauer se je podal v smeri proti najvišjemu gozdnemu vrhu Robu, ki je last grofa Auersperga. Kakih 40 m od poti je našel že precej zasut vhod v neko jamo. Nekaj časa je plezal, potem pa se je po vrvi spustil v globino, ki se je na dnu odcepila v prostran, kakih 28 m dolg vodoravni hodnik. Komaj je napravil po tem hodniku nekaj korakov, je že nadel na razpadajoče človeško truplo. Te najdbe se je prestrašil, se naglo preril zopet iz jame in naznanil najbližjim prebivalcem svoje strašno odkritje. Obveščenim ljudem se je pridružilo tudi orožništvo iz Toplic in vsi so se podali, da ugotovijo, ali je mrlič v jami žrtev kakega zločina ali pa nesreče. Mrtvec je bil ves skrčen in samo na pol oblečen. Glava je bila že sama kost. Poleg trupla so našli srebrno uro, očala in prazno preperelo denarnico. Neznanec je bil obut v čevlje ameriškega izvora in prav tako ima tudi klobuk, ki so ga tam našli, žig neke ameriške tvrdke. Orožništvo je o najdbi obvestilo okrožno sodišče v Novem mestu, ki je poslalo v jamo uradno komisijo. Vhod v jamo so malo razširili in člani so prišli do hodnika po lestvicah in vrveh. Razpadajoče truplo so natančneje preiskali in po vsem tem, kar so našli v posameznih kosih obleke, so ugotovili, da so to ostanki 64letnega zasebnika Franca Wuchterja iz Občic pri Poljanah, ki so ga pogrešali že od meseca maja 1927. Wuchte je malo poprej prišel iz Amerike, kjer si je, kakor je sam znanec pripovedoval, prihranil večjo vsoto denarja. Naenkrat pa je izginil brez vsakega sledu. Sodi se, da je postal žrtev roparskega morilca.

* **Želodčne bolečine,** pritisk v želodcu, gnoloba v črevesju, žolčnat okus v ustih, slaba prebava, bolečine v glavi, težek jezik, blede barva obraza izginejo često po večkratni uporabi naravnih Franc Jožefove grenčice s tem, da jo izpijemo kozarec, preden ležemo spat. Specialni zdravniki za boleznj v prebavilih izjavljajo, da je Franc Jožefovo vodo toplo priporočati kot v te namene služeče domače zdravilo. Franc Jožefova grenčica se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

IZ POPOTNIKOVE TORBE

NOVICE IZ SLOVENSКИH GORIC.

Jarenina, novembra.

Bliža se adventni čas, ki zapira vhod v zakonsko srečo, zato zdaj vse hiti na oklice. Tudi pri nas se pridno ženijo in možijo. Pretekli teden so se zvezali kar trije pari. Poročila sta se Rudolf Žel in Ivanka Muhičeva. Zgledni mladenič in zgledna mladenka bosta gotovo živela v srečnem zakonu. Z dobro hčerkico Smodejevo iz Vukovskega doľa pa se je zvezal prav tako dober mladenič Lorber, ki je uslužben v Mariboru. Tudi sestra in bratec Kocbek iz Vukovskega sta se

poročila iz Jarenine v drug kraj. Naj spremlja vse jareninske ženine in neveste srečal!

Odišle so v druge župnije viničarske obitelji Pešlova, Kirbiševa, Rojeva in Fabijanova. Človeku se milo stori, ko vidi ob tem preseljevanju v novembrskem hladu vozove s pohištvom, izmed katerega se oglašajo odhajajoči otročički v slovo. Ljubi otročički, dragi viničarji, dobri Bog vas spremljaj v novi dom in drži nad vami svojo zaščitno roko!

Volitve so za nami in živimo zopet v lepem miru. Sloga in mir bosta vladala tudi v novoizvoljeni narodni skupščini. Menda se že kesajo tisti, ki so delali ustno in pisмено (z lepaki) proti volitvam in tako sejalj nemir, namesto da bi krepili slovo. Bodi jim odpuščeno, saj so bili po večini zapeljani iz zatišja. Pri nas so ponoči zaslišali takega lepakarja, ki je baš prilepljal na steno velik protivolitveni letak. «Odkod imaš to?» «Iz Maribora.» Še kratka debata, naložilo se mu je za pokoro, da mora priti volit. Mož je prišel in mir vam bodi!...

KONJIŠKO VOLILNO PISMO.

Konjice, novembra.

Zgodovinske volitve so za nami, zmaga jugoslovenske narodne in državne misli je veličastna. Čitamo, da je bilo v konjiškem srezu najslabše. Kdor pozna izredno hude razmere v našem srezu, ni mogel česa drugega pričakovati. Računali smo, da bo oddanih največ 1500 glasov, stari poznavalci razmer v srezu pa so dejali, da ne bo lahko doseči kaj več kakor 1000 glasov.

Boli nas, da smo zadnji izmed srezov dravske banovine, a obenem imamo veliko tolažbo, da bo veličastvena zmaga jugoslovenstva vplivala tudi na zaslepljenost, brezbriznost in malomarnost ljudi, ki se niso udeležili volitev.

Sreski akcijski odbor s krajevnimi odbori in kandidata in namestnika so storili svojo dolžnost. Kandidata g. Karel Gajšek in njegov namestnik g. dr. Ervin Mejak sta imela v srezu 38 volilnih shodov in večjih sestankov, poleg tega neštivilno manjših razgovorov s posameznimi volilci v srezu. Vsi sestanki in shodi so bili prav dobro obiskani. Kar so naši delavci na teh shodih in na obiskih pri volilcih opravili dobrega, je čez noč po večini razušila divja protigitacija. Obrekovanje, širjenje najrazličnejših neresničnih vesti, grožnje z gospodarskim pritiskom (na primer z odpovedjo posojila pri denarnih zavodih), laži celo s prižnice, širjenje raznih slik, razdeljevanje najrazličnejših protigitacijskih letakov, nizkotno žaljenje javnih delavcev v srezu in naposled dejanski napadi na govornike so bili na dnevnem redu. Nahujskana drhal je govornikom preperečila nekatere nameravane sestanke. V Skomarjah pa so celo valili s hriba in metali na došle govornike kamenje. Vse meje tega velikanskega protivolitilnega pritiska na ljudstvo v srezu pa presega dejstvo, da so nekateri duhovniki, z eno častno izjemo, prepovedali sreskemu kandidatu duhovniku g. Maksu Goričarju celo maševanje in tako pokazali, kako po svoje razumejo Kristusov nauk o krščanski ljubezni in bratstvu.

Vsega tega ne bomo nikoli pozabili tem huj-skačem in izdajalcem narodnih in državnih koristi. Trdno smo prepričani, da bo sedaj ob veličastni zmagi pri novembrskih volitvah in ob plodonosnem delu bodoče narodne skupščine tudi v našem srezu ljudstvo spoznalo, kdo mu hoče dobro in kdo dela v njegovo korist.

Pri vsem tem zločinskem početju proti državnim in narodnim koristim so bili v prvi vrsti udeleženi del duhovščine in razni občinski možje, med njimi na žalost celo nekateri župani, ki so sedaj seveda morali izgubiti vse zaupanje ljudstva.

Od duhovščine v srezu sta se udeležila volitev samo dva, ki sta za svoj možati nastop žela odobravanje in veliko navdušenje med glasovalci, ki so še na večer ob zaključku volitev s prisrčnimi ovacijami dali duška svojemu čuvstvu. Takih duhovnikov si želimo v našem srezu in potem se bo vrnilo k nam složno delo.

Volitve same so potekle na vseh voliščih sreza mirno. Med glasovalci, ki so se zavedali pomembnega dogodka novembrskih volitev, sta vladala povsod mir in resnost. Trgovec g. Petek v Konjicah je okrasil izložbo, v katero je postavil sliko našega vladarja, nad njo pa napis: «Vsak pošten državljani pojde dne 8. novembra na volišče!» V Konjicah sta viseli na voliščih zastavi in veliki s smrečjem okrašeni lepaki so s kratkimi gesli poslednjikrat pozivali k volitvam. Na nekaterih voliščih so nasprotniki izkušali vplivati na udeležbo na ta način, da so beležili na volišče prihajajoče glasovalce. S primernimi ukrepi se je ta njihova nakana preprečila.

Večina glasov je bila oddana že dopoldne, popoldne so prihajali samo še nekateri maloštevilni zamudniki. Udeležbo je brez dvoma zmanjšalo zlasti na pohorskem delu našega sreza deževno vreme. Tudi je nekaj duhovnikov priredilo vsednevno pobožnost na Brinjevi gori v romarski cerkvi na Ljubijemem. Zaradi tega je bilo mnogo ljudi z doma odsotnih.

Končni rezultat volitev v našem srezu je naslednji: Volilnih upravičencev je bilo 5241, glasov je bilo oddanih 1388 (od teh 1350 za kandidata Karla Gajška, 38 pa za kandidata Maksa Goričarja). Udeležba je znašala torej 26 in pol odstotka. Po številu oddanih glasov je vrstni red tale: Konjice, Tapanje, Stranice, Vitanje, Brezen, Ljubnica, Baka, Spitalič, Loče, Žiče, Zreče. Sveti Jernej, Konjice okolica, Bezina, Kot, Bezovica, Čadram, Skomarje, Pihova, Sv. Kunigunda. Najboljšo udeležbo izkazuje trg Konjice z 78 odstotki, takoj za njim pa trg Vitanje s preko 76 odstotki. Izkazali so se tudi Straničani, kjer je bilo le 13 glasov manj oddanih kakor leta 1927. za vse stranke skupaj. Na tem volišču je tudi oddal svoj glas priljubljeni domači župnik g. Medved, česar mu farani ne bodo nikoli pozabili.

Izvoljenemu kandidatu g. Karlu Gajšku so volilci iz trga in bližnje okolice priredili zvečer po zaključku volitev prisrčne ovacije v veliki dvorani Narodnega doma v Konjicah, kjer se je zbralo toliko občinstva iz vseh slojev, kolikor ga dvorana v Narodnem domu še ni videla. Za 1. december se pripravlja velika manifestacija za ves srez v Konjicah in se bo ob tej priliki poslovil od svojih volilcev priljubljeni naš Karel Gajšek, ki bo zapustil doma med javnimi delavci veliko vrzel.

POLJANSKO PISMO.

Poljane nad Škofjo Loko, novembra.

Skoro smo že pozabili na volitve, vendar še vedno prihaja na dan, kakšnih sredstev so se posluževali tisti, ki bi nas bili radi imeli na volilni dan doma za pečko. Ko so porabili že vsa zaloga pripomočkov, so poizkusili srečo pri ženskah, ki so jih begali z lažmi o protiverskih in proticerkvenih ukrepih. Tako neumne so vse take laži, da jih ni niti treba še posebej ovreči. O revoluciji, ki je baje v Franciji, se je tudi govorilo. Še sedaj vstavljajo hribovci, ki pridejo dol na cesto, ljudi, prihajajoče iz Škofje Loke, in jih vprašujejo, ali so videli v Loki Francoze. Mislimo, da sedaj ni prav nobenega volilca, ki bi mu bilo žal, da je šel na volišče in oddal svoj glas za dobro reč.

Pred tedni je prišla iz južne Srbije vest, da je tamkaj umrl Matevž Demšar. Pokojnik je bil znan po okolici kot zidarski mojster pod imenom Polir. Razumel se je na vsa zidarska dela. Kjer je bilo kaj važnejšega dela, so klicali njega za izvedenca. Ko pa je letos zidarsko delo po dolini zaradi krize ponehalo, se je odpravil v Srbijo, v ozemlje, porušeno po potresu. Nesreča je hotela, da si je kmalu nakopal malarijo, ki ga je spravila v prezgodnji grob. Vrlemu možu, ki je bil naš somišljenik, blag spomin!

Brez manjših nesreč tudi ni. Pred časom je v hlevu nekemu spodrsnila lestev. Mož je z njo vred padel na pod, a se je k sreči le lahko poškodoval. Torej priklepajte lestve po podih ali jih drugače zavarujte proti padcu. Pred dnevi je pa nekdo po naključju izpil dva kozarca octove

Zahvale naših poslancev

ZAHVALA VOLILCEM PTUJSKEGA SREZA.

Navzlic najhujši agitaciji za volilno abstinenco ste pri volitvah 8. novembra z jako častno udeležbo pokazali, da pravilno razumevate naloge sodobnega časa.

Iskrena zahvala v mojem imenu in imenu mojega namestnika g. Franca Šolarja vsem volilcem ne glede na to, za koga so glasovali, posebno pa se še zahvaljujemo vsem, ki so z vztrajnim delom pravilno poučevali volilce in s svojo agitacijo pripomogli do tako lepega uspeha.

Obljubil sem, da bom v primeru izvolitve posvetil vse svoje moči delu za konsolidacijo prilike v naši tako lepi Jugoslaviji, posebno še gospodarskemu napredku vseh slojev ptujskega sreza, in to nalogo bom tudi vestno izvrševal.

Vabim pa vse v ptujskem srezu k sodelovanju, tudi one, za katere niti pri teh volitvah niso prenehali nekdanji strankarski teror in so zaradi tega ostali doma.

Ivanjkovi, novembra.

Lovre Petovar, narodni poslanec.

ZAHVALA VOLILCEM KAMNIŠKEGA SREZA.

Kamniški srez je na dan volitev častno izvršil svojo dolžnost do države. Število onih, ki so tega pomembnega dne v zgodovini naše mlade Jugoslavije sledili klicu kralja in domovine, je bilo tudi pri nas proti pričakovanju veliko.

Iskreno se zahvaljujem vsem onim, ki so mi tega dne izkazali svoje zaupanje, in jih zagotavljam, da bom zastavil vse svoje sile za napredek in procvit države in kamniškega sreza. Tega ne izjavljam samo svojim volilcem, temveč tudi onim, ki so glasovali za moja dva sokandidata, kajti vsi trije smo se borili za isto misel in glasovi, oddani enemu ali drugemu, so bili oddani za velik program vsedrjavne liste ministrskega predsednika g. Petra Živkovića.

Bratsko sodelovanje naj družijo vse sloje: kmeti, delavci, obrtniki, trgovci in uradniki pri skupnem delu za blagor našega sreza. Na skupno delo vabim tudi one, ki so v tem boju zaslepljeni ostali ob strani; gotovo bodo prej ali slej spoznali svojo zmoto. Tudi oni naj s sodelovanjem pomagajo k ustvaritvi gospodarsko močne zedinjene Jugoslavije. Ogromno delo je, ki nas čaka. Za napredek našega sreza bo treba mnogo storiti in ramena samo enega človeka so za to breme prešibka. Prosim tedaj vse one, ki jih ne vodita v politiki zavist in osebno nasprotstvo, temveč imajo pred očmi res blagor ljudstva, da me v mojem stremljenju podprejo, ker le v skupnosti sta moč in možnost uspeha.

Ob izvolitvi sem prejel iz sreza in od drugod toliko brzojavnih in pismenih čestitk, da se ne morem vsakomur posebej zahvaliti. Vsem iskrena hvala!

Naj živi naš lep kamniški srez, naša lepa Jugoslavija in naš viteški kralj!

Kamnik, novembra.

Anton Cerez, narodni poslanec.

ZAHVALA VOLILCEM KONJIŠKEGA SREZA.

Naš srez je med vsemi v dravski banovini izkazal sicer pri zadnjih volitvah najmanjšo udeležbo, toda oni, ki so šli glasovat, so pravi borci, ki se niso ustrašili nasilja, ko sta jih klicala kralj in domovina. Vsem, ki so mi izkazali 8. novembra zaupanje, se najpristrčneje zahvaljujem. Delal bom v narodni skupščini, kar bo v moji moči. Živela močna in složna Jugoslavija!

Karel Gajšek,

narodni poslanec v Konjicah.

Ali si že član Vodnikove družbe?

kislina. Prišel je od svojega dela in naglo obrnil kozarca drugega za drugim. Le takojšnji zdravniški pomoči se ima zahvaliti, da ga ni ta neprevidnost spravila v grob.

Nedavno je Jože Tavčar, nečak pokojnega dr. Tavčarja prevzel v Poljanah staro znano gostilno «na Vidmu».

Sedaj nas zopet nadleguje deževje, ki mu bo sledil mraz. Treba bo le gledati, kje so drva, da se spravimo za peč.

PISMO IZ RUŠ.

Ruše, novembra.

Ruše, naš mali Beograd, so na dan volitev na najsijajnejši način pokazale svojo državljansko zavednost. Kljub številnim letakom proti volitvam se je volitev udeležilo 86 odstotkov volilnih upravičencev. Od 749 oddanih glasov jih je dobil g. Anton Krejči 747. Delavstvo tvornice za dušik in Pogačnikove železarne, gasilno društvo I. in II. in Sokoli so prikorakali z godbo na čelu na volišče. Popoldne pa so posamezne volilce vozili s štirimi avtomobili. Nekega volilca so pripeljali celo iz mariborske bolnice na volišče. Vsi so dobro umeli klic, naj glasujemo za složno delo, za gospodarsko utrditev in krepitev države in proti pogubnemu strankarstvu. Ko se je zvečer okoli 20. ure zvedelo, da je izvoljen priljubljeni ravnatelj g. Anton Krejči, so pohiteli navdušeni volilci na njegov dom, ga dvignili na rame in mu priredili burne ovacije. Gospod Krejči se je zahvalil osebno Rušanom in poudarjal, da bo vedno ščitil koristi delavstva in kmetstva. Naše veselje je kalilo le to, da je oseba, ki smo jo visoko cenili in spoštovali, razpošiljala gotovim volilcem letake proti volitvam, toda uspeh je pokazal, da se je omenjena oseba trudila zastonj, zakaj Rušani so ostali zvesti svoji domovini.

Pod okriljem Sokola se je ustanovil smučarski klub. Odbor, kateremu predseduje g. inž. Teržan, si je nadel nalogo, da stopi v stik z drugimi sportnimi organizacijami v državi.

Novo hišo dograjuje v bližini kolodvora g. Marinc, lesni trgovec. Tudi gg. Požar in Košenina popravljata svoji hiši tako, da bo dobil naš mali Beograd svečano lice.

Nagradno kegljanje prireajo člani Kegljaškega kluba pri tvornici dušika vsake tri mesece. Jesenska tekma se je vršila pred kratkim. Nagrade so odnesli: pri uradniški skupini: prvo g. Janko, drugo g. Gugl in tretjo g. Jakopič; pri delavski skupini pa: prvo g. Lipnik, drugo g. Breznik in tretjo g. Robič.

V četrtek se je zgodila tukaj nesreča. 22letni posestnikov sin Maks Verblach je bil po nesrečnem naključju obstreljen, ker ga njegov tovariš v usodnem trenutku ni opazil. Poklicali so reševalni avto iz Maribora, ki ga je prepeljal v bolnico.

PISMO IZ STUDENCEV.

Studenci pri Mariboru, novembra.

Naš vrlji Sokol, ki je že takoj po prevratu v bivši telovadnici nemškega Turnvereina razprl svoja krila, je priredil v soboto 14. t. m. krasno uspelo akademijo, pri kateri so nastopili vsi oddelki od najmanjše dece preko naraščaja do članstva. Spored, ki je obsejal deset krasnih točk, je bil skrbno sestavljen. Občinstvo, ki je zasedlo sokolsko dvorano, je priredilo vrlim Sokolom in Sokolicam burne ovacije. Med odmorom je izpregovoril br. Lintner o Tyršu in njegovem Sokolstvu. Akademija je pokazala veliko spretnost studenških telovadcev in kako je treba vzgajati deco v sokolskem duhu. Po akademiji se je vršila prijetna zabava.

Tukajšnje Ljudsko vseučilišče je povabilo k sodelovanju razne predavatelje in bo pričelo v najkrajšem času s predavanji. Predavanja je otvoril tudi prosvetni odsek «Svobode» in v nedeljo so igrali igro «Morje», ki je prav dobro uspela.

Sokol je priredil za svoje članstvo predavanje s filmom, ki je prikazoval letovanje novosad-

ske sokolske župe v Paliču in župni zlet v Mariboru. Je to prvi sokolski film. — Kakor čujemo, namerava mariborska sokolska župa nabaviti lastni filmski aparat.

Volilni rezultat največje delavske občine mariborskega okrožja pokazuje časno udeležbo. Od 1190 volilcev jih je glasovalo 883, to je 75 odstotkov, in to za g. dr. Vauhnika 413, za g. Krejčija 68, za g. Kirbiša 402. Studenško delavstvo se zaveda državljske dolžnosti.

Vodja naše orožniške postaje, nad vse priljubljeni narednik g. Rudolf Lah, je premeščen v Novi Sad. Postaja vodi narednik vodnik g. Kerin. Želimo g. Lahu obilo sreče na novem službenem mestu.

PREKMURSKI GLASNIK

Odlikovanje. Z redom Jugoslovske krone V. razreda je bil odlikovan Ivan Hribar, šolski upravitelj v Tešanovcih pri Murski Soboti. Cestitamo!

Ogenj v Brezovcih. Bôrc Janez in njegovi so že nad 30 let v Ameriki. Doma pa so imeli hišo in gospodarsko poslopje, ki so ju dali v najem. V eni zadnjih noči pa je neznana zlobna roka podtaknila ogenj v gospodarsko poslopje, ki je zgorelo do tal. Le z največjo težavo so gasilci rešili stanovanjske prostore.

Iz Polane nam pišejo: Ker se že dolgo nisem oglasila, hočem zdaj malo več pisati. — Letos aprila je po neuspeli operaciji umrla komaj šest tednov poročena ga. Mariška Gergekova, hči tukajšnjega župana. Po šestih mesecih so jo zopet izkopali in položili v novo rodbinsko grobnico. Po kratki mučni boleznii je umrla ga. Suzana Gorčenova, vrla žena in blaga mati. — Gospodarska kriza je tudi tu občutna. Kmet, posebno mali posestnik, komaj diha. Kar ima naprodaj, nima cene, a kar moramo k piti, je drago. — Volilni dolžnosti so iz naše občine zadostili razen malenkostnih izjem vsi. Večina je glasovala za kandidata g. Benka, ki je tudi izvoljen za poslanca. V njega stavimo mi Prekmurci svoje nade in upamo, da se bo potrudil olajšati gospodarske težave brez izjeme vsem, zlasti najrevnejšim slojem.

Iz Šalovec nam pišejo: Volitve so za nami. Prekmurci smo se v odličnem številu odzvali klicu domovine in njenega modrega kralja, saj zavzema srez Murska Sobotica glede na udeležbo drugo mesto v dravski banovini. Prva je Ljubljana z 82odstotno, drugi je srez Murska Sobotica s 76odstotno volilno udeležbo. Večkrat je že kdo dejal, da Prekmurci nismo zavedni. Dotičniki, ki to govore, naj pogledajo sedaj, kdo je za državo in kdo ni. Sedaj nas je klicala domovina na obrambo in smo se v prav lepem številu odzvali. Tukajšnje ljudstvo svojo državo resnično ljubi. Na volišču v Šalovcih je volilo celo 99 odstotkov volilnih upravičencev. To je tembolj vsega priznanja vredno, ker so Šalovci na skrajni meji naše domovine. Bodite pristrčno pozdravljeni vsi zavedni Prekmurci s svojim izvoljenim poslancom g. Jožefom Benkom!

Iz Rogoševcev nam pišejo: Volitve v skupščino so pri nas zelo lepo uspeli. Izmed 800 volilcev jih je pri nas volilo 590. Vse priznanje zavednim volilcem! — Sedaj se vračajo iz Nemčije naši delavni fantje in naša pridna dekleta. Zal si niso mogli mnogo prihraniti. Upajmo, da se bo položaj gospodarsko zopet izboljšal. — Tamburaško društvo bo v kratkem pričelo vaje za novince, na kar že danes opozarjamo vse, ki jih veseli tamburaška godba. — Prejšnji mesec je bil odtoč premeščen preglednik g. Gašper Markelj, starejšina tukajšnjega oddelka finančne kontrole, ki je postal v teku svojega kratkega bivanja v Rogoševcih zaradi svoje preudarnosti splošno priljubljen. Prav tako je bila premeščena gđc. Marica Mahničeva, učiteljica pri Sv. Juriju, ki je bila marljiva prosvetna delavka. Obema želimo na novih službenih mestih obilo zadovoljstva!

NAŠI NA TUJEM

PORUHRSKO PISMO.

Oberhausen-Osterfeld, novembra.

Po dolgem molčanju se tudi Osterfelderji zopet oglašamo v priljubljeni «Domovini», ki jo vsak teden z veseljem pričakujemo, saj prinaša reči, kakršne vsak človek rad bere. V Osterfeldu smo imeli v nedeljo 8. t. m. mesečno zborovanje Jugoslovenskega podpornega društva ob obilni udeležbi. Ker smo imeli prav važne točke na dnevnem redu, se je udeležilo zborovanja tudi precejšnje število rojakov iz sosednjih krajev. Bili so zastopani rojaki iz Hamborna-Oberhausena, Frintropa, Borbecka, Berge-Borbecka in Bortropa.

Nameraval nas je posetiti tudi izseljenski komisar g. dr. Deželič iz Düsseldorfa, a je bil, kakor nas je obvestil v zadnjem hipu, službeno zadržan. Tudi naš zvezni predsednik g. Bolha je baš pol ure pred nameranim odhodom k nam dobil brzopavko, da se mu je odpeljati v Holandsko. Tako smo potem sami med seboj preresetavali svoje društvene in druge reči.

Kakor je morda že znano, imamo tudi tukaj v Osterfeldu šolski pouk za slovensko dečo, ki se uči slovenščine v pisanju in branju. Tudi se pri pouku ne pozablja naša lepa slovenska pesem. Reči moramo, da so otroci že prav lepo napredovali, tako da smo že večkrat imeli priložnost poslušati malčke. Marsikatero oko odraslih je bilo solzno, ko smo čuli pesmi v materinščini iz grl naše dece. Dragi starši, pošiljajte otročičke k temu pouku in veselili se boste, ko boste s svojimi otroki lahko skupno zapeli kakšno domačo pesem.

Kakor povsod je tudi pri nas zavladala revščina, ki je posledica hude gospodarske krize v Poruhrju. Mnogo je tu rojakov, ki nimajo sredstev za svoje najnujnejše potrebe. K vsej tej bedi pa se bliža zdaj še zima.

Prihaja tudi čas, ko se bodo morali obnoviti potni listi. Mnogo med nami je brezposelnih, živčih od picle podpore Wohlfahrtsamta, ki jim bo nemogoče obnoviti potne liste za prihodnje leto. Zavoljo tega bi bilo nujno potrebno, če bi zastopniki naše države posredovali, da bi nemška oblastva napravila izjemo in vsaj tistim, ki nikakor nimajo sredstev za obnovo potnega lista, dovolila nadaljnje bivanje tukaj v Nemčiji brez listin, oziroma z listinami, ki bi nič ne stale.

AMERIŠKE NOVICE.

Cleveland, oktobra.

V Clevelandu so nedavno pokopali 82letno Marijo Klausovo. Pokojnica je bila doma od Sv. Gregorja pri Orteneku. Za njo žalujejo mož, sin in dve hčerki.

Nagle smrti je umrl 19letni Rudolf Hibler v Pueblu. Kvartal je z drugimi fanti, med kvartanjem pa je nastal prepir. Hibler se je razjezil in je skočil za nekim fantom. V tem ga je zadela srčna kap in se je mrtev zgrudil na tla.

V Denverju je umrl Janez Bavdek. Pokojnik se je rodil leta 1870. v Lozu pri Turjaku. V Ameriki je bival 38 let. Zapustil je pet odraslih otrok.

V Duluthu je umrl Josip Pišlar, glavni tajnik Jugoslovenske katoliške jednote. Star je bil 42 let. Doma je bil z Medvedjega Brda v logaškem okraju. Zapustil je ženo, hčerko in sina.

V Clevelandu se je zaprla v kopalnico, odprla plin in zaužila nekaj strupa Ana Kahovčeva. Našli so jo nezavestno in jo prepeljali v bolnišnico. Izjavila je, da se je sprla z ljubčkom in da zanjo življenje nima nobenega pomena več.

Kakor poroča «Ameriška domovina», bodo Jugosloveni mesta Chicaga praznovali obletnico osvobojenja in ujedinjenja Jugoslavije 29. novembra v avditoriju na Ashland Boulevardu.

V Chicagu so rojaki nedavno ustanovili nekako jugoslovensko centralno organizacijo. Doslej je zabeleženih približno 20.000 imen in naslovov Jugoslovenov, ki bivajo v Chicagu. Svrha organi-

zacije je v prvi vrsti, da naši tamkajšnji rojaki pomagajo samemu sebi s tem, da delajo skupno, da naši farmarji zaposlijo samo naše ljudi in da naši rojaki krijejo svoje potrebščine samo pri domačih trgovcih. Ena glavnih nalog nove organizacije pa naj sestoji v tem, da se bo skrbelo za brezposelne in sirote.

Na univerzi države Ohio je za docenta kemije imenovan Josip Kofalt, v Clevelandu rojeni in izsolani Slovenec. Ta univerza spada med najznamenitejše visoke šole Zedinjenih držav.

V Chicagu je bila pretekli mesec otvorjena slovenska mladinska šola. Slovenska tamkajšnja zdravnik dr. Furlan in dr. Zavertnik nudita brezplačno zdravniško preiskavo šolski mladini.

V Calumetu so nedavno pokopali najstarejšega naseljence Frana Sedlarja. Pokojnik je prišel v Ameriko pred 50. leti. Bil je dolgo vrsto let gostilničar in marljiv delavec v slovanskih društvih.

V naselbini Depueju je izdihnil Anton Sinkovec, star 70 let, po rodu iz Šmarjete na Dolenjskem. Zapuščata ženo in enega sina v stiri domovini.

ŽENSKI VESTNIK

Za kuhinjo

Zelenjavni cmoki. Pol kile zelenjave, in sicer malo korenčka, zelja, zelene, karfijole in krompirja zreži na prav drobne rezance. To duši do mehkega na malo masti. Ko je dovolj mehko, primešaj štiri na kocke narezane in na malo masti prepečene žemlje, dve jajci, malo soli, malo popra, malo mleka in moke, da dobiš tako gosto testo kakor za navadne kruhove cmoke. Cmoke oblikuj bolj majhne in jih skuhaj v slanem kropu. Kuhane zabeli s sirovim maslom in drobtinami.

Jabolčna žolca. Pet debelih jabolk operi in razreži na krljce, ne da bi jih olupila. Pristavi jih v enem litru vode, kamor si dodala 30 dek sladkorja, in jih skuhaj do mehkega; a razkuhati se ne smejo. Kuhane previdno poberi na krožnik, sok pa precedi skozi čisto krpo. Medtem ko se sok odceja, pa pripravi eno deko rdeče želatine, ki jo raztopi v dveh žlicah mlačnega čaja. (Želatino dobiš v drogeriji ali lekarni.) Ko se je želatina raztopila in sok odcedil, zmešaj oboje skupaj. Skledo namaži z oljem, nato vlij malo soka v skledo in lepo naloži kuhana jabolka, na vrh pa zlij sok. Nato postavi skledo na led ali pa čez noč na hladno, da se žolca strdi. Drugi dan zvrni na plitev krožnik in daj na mizo kot slaščico. Lahko pa še nadevaš na vrhu sladke stolčene smetane, kar le še poboljša okus.

Čokoladne rezine. Mešaj v skledi 12 dek sirovega masla, 12 dek sladkorja in dva rumenjaka, da se speni, primešaj malo naribane limonove lupinice, 10 dek v pečici razmehčane čokolade, 10 dek zribanih orehov ali mandeljnov, nožovo konico cimta, malo žbic (stolčenih), nariban muškato oreh in sneg dveh beljakov. To testo namaži na dve veliki oblati in speci. Pečeno namaži z mezo in zloži skupaj tako, da sta oblata zgoraj in spodaj. Nato oblij z rumovim ledom. — Rumov led: četrt kile sladkorja, dve žlici ruma in žličko vode mešaj četrt ure, da je čisto gosto in da od kuhalnice gosto kaplje. Led polij po rezinah in naj se sam razleže po testu, le na straneh malo pomagaj z nožem, da bo lepo gladko. Če si led dobro umešala, se bo hitro osušil. Ko je led suh, razreži poljubne rezine, in sicer s tankim ostrim nožem, ki ga pa prej segrej v vroči vodi.

Krompir z jajci in paradižniki. Eno debelo čebulo prav drobno zreži. V kozici segrej mast, ocvri čebulo, na čebulo deni malo na kocke narezane gnjati, žlico paradižnikove meze in na kocke narezan krompir, osoli in malo zalij z vodo ali juho. Pokrito duši, da je krompir mehak. Ko je jed gotova, potresi še dve žlici naribanega bohinskega sira, zmešaj in daj v skledo. Povrh, ko imaš jed že v skledi, pa potresi še jajca, ki si jih skuhala v trdo, olupila in pretlačila skozi sito. Na vsako osebo daj po eno jajce.

Dušeno kislo zelje. Kislo zelje, zlasti če je močno kislo, v mrzli vodi operi in dobro otisni. V kozici razgrej mast, ocvri malo narezane čebule, stresli zelje na mast in ga tako pokritega duši eno uro. Potem ga posuj z eno žlico moke, praži tako četrt ure, nato prideni eno žlico paradižnikove meze, osoli in zalij z vodo in duši še eno uro. Večkrat premešaj, da se ne prismođi. Zelje, ki naj bo precej gostljato, daš kakor navadno pripravljeno zelje na mizo.

Praktični nasveti

Madež od pečatnega voska odstraniš z vročim nožem in s čistim terpentinom. Blago nato operi in posuši.

Svetli plašči se kmalu zamažejo za vratom in v zapestju. Osnažiš jih s toplo vodo, in sicer pomoči čisto krpo v vodo in zdrgni umazane dele plašča. Nato jih dobro zbrisi s suho krpo. Ako ima plašč tudi mastne madeže, jih izmij z vročo vodo, ko se pa posuše, jih osnaži, če je treba, še z bencinom ali terpentinom. Naposled zlikaj plašč narobe z vlažno krpo.

Kolomaz ali smolo spraviš iz perila s sirovim maslom. Sirovo maslo namaži na madež in pusti namazano nekaj ur. Potem kuhaj perilo v milnici, kateri je pa treba dodati tudi malo sode. Naposled je treba perilo dobro izprati in posušiti najbolje na solncu.

Kako spraviš madeže od rje iz perila in oblek. Še sveže madeže spraviš iz perila na ta način, da zmešaš tri žličke mleka, eno žličko limonovega soka in malo soli. Vzemi nato navaden medeni kuhinjski možnar ali kako drugo medeno stvar, jo povezni, položi nanjo blago z madežem in zdrgni madež s krpico, pomočeno v navedeno zmes. Nato izperi v sveži vodi. Po potrebi je to treba večkrat ponoviti.

Da preprečimo plesen na kisljih kumareh, jim moramo dodati nekoliko zrn (seme) črne gorčice.

Zrcala in tudi šipe lahko osnažimo zelo lepo z navadnim gorilnim špiritom. Krpico namočimo v špirit, drgnemo po steklu in potem zbrišemo še s suho krpo. Zrcalo kot šipa zadobi tako lep blek.

ZANIMIVOSTI

× **Kuga v severni Kitajski.** Ko se Japonci in Kitajci bijejo v Mandžuriji, je prišla nad Kitajsko nova velika nesreča. Kakor javljajo iz Sanghaja, divja v treh severnih pokrajinah Honanu, Šandu in Sensu kuga, ki je v zadnjih tednih zahtevala več tisoč smrtnih žrtev. V pokrajini Honanu se je nevarna bolezen razširila že v 50 okrajev. Samo v Tenghsinu je ta strašna bolezen doslej zahtevala 4000 človeških žrtev. V pokrajini Tajkanungu so se pojavile malarija in druge nalezljive bolezni. Tukaj je pri sto tisočih obolenj bilo doslej 10.000 primerov. Iz Sinjepa javljajo o tisočih žrtvah črne kuge. Nekateri kraji so popolnoma izumrli.

× **Triletno svatovanje.** Plavolasa Durru Šahvar, hčerka nekdanjega mogočnega turškega sultana Abdula Medžida, je zapustila prekrasno vilo svojega očeta in odpotovala v Pariz, da nakupi vse potrebno za poroko z najbogatejšim možem sveta. Njen bodoči mož je Azam Jah, sin in dedič prestola vladarja Hajderabadskega, najbogatejšega moža na svetu. Samo zlata v kosih ima Azam Jah v zakladnicah svoje prestolnice za 25 milijard dinarjev, a to je le nezaten del njegovega neizmerne bogastva. Nevesta je doraščala med stenami sultanovega harema in šele nedavno je odložila pajčolan. Nosi pa evropsko obleko in njena svatba v Londonu bo tudi v polnem pomenu besede evropska. London take svatbe še ni videl. Za mnoge verne mohamedance je bivši sultan še vedno njihov verski poglavar in zato prisplo v London mnogi mohamedanski dostojanstveniki iz Meke, Medine, Jeruzalema in Stambula, pa tudi iz Indije. Poročne svečanosti se

bodo potem nadaljevale v Indiji in končane bodo žele čez tri leta. Gostoljubni dvor bo ves čas odprt vsem gostom in pri znanem razkošju hajderabadskega dvora se ne bo mogel nihče pritoževati, da ga niso pošteno pogostili.

× **Ostanki Sodome in Gomore.** Angleški starinoslovec so v zadnjem času izkopavali ozemlje okrog Mrtvega morja in izsledili ostanke Sodome in Gomore. Pri tem so ugotovili, da je poročilo sv. pisma, ki veli, da sta obe mesti uničila ogenj in žveplo, resnično. Temeljni zidovi hiš so vsi pokriti s pepelom in tudi drugi znaki kažejo, da se uničenje ni izvršilo morda zaradi poplave. V neki žari so odkrili okostje majhnega otroka, ki so ga očitno žrtvovali kakšnemu božanstvu.

× **Zdravilo proti zastrupljenju krvi.** Znani raziskovalec raka profesor Freund z Dunaja je odkril, da uničuje krvni serum zdravih ljudi precej hitro vse klice, ki povzročajo zastrupljenje krvi. To dejstvo ga je privedlo na misel, da bi izdeloval iz krvi zdravih ljudi serum za zdravljenje krvnega zastrupljenja. Ta serum je že preizkusil in z njim popolnoma uspel v enajstih primerih od dvanajstih, čeprav je šlo za primere, ki jih je bilo smatrati za brezupne.

× **Za šalo je umrla.** 70letna starka Vincenza Giallacardijeva v Rimu je hotela še pred smrtjo videti, kaj bodo počeli njeni sorodniki, prijatelji in znanci, ko pridejo na vernih duš dan na njen grob. Zato si je dala napraviti na pokopališču lep grob, ga pokrila s cvetjem in prižgala na njem sveče. Na marmornato ploščo nad grobom je dala vklesati svoj kratek življenjepisa, v katerem so bile omenjene zlasti vse njene dobre lastnosti, sredi življenjepisa je bila pa njena slika. Ko so sorodniki prišli na pokopališče, so se zelo začudili, da je starka že pokopana. Pa niso posebno hudo žalovali, nego so le zmolili na njenem grobu nekoliko očenašev. Ko so odhajali, so pa nenkrat zagledali smehljajočo se staro, ki jim je dejala: «Zdrava sem in upam, da dočakam 100 let. Hotela sem samo videti, kaj boste počeli po moji smrti, in zato sem si dovolila to šalo.»

× **Novorojenec z enim očesom.** V solunski porodišnici je rodila neka ženska čisto zdravega in drugače normalnega dečka, ki pa ima samo eno oko sredi čela. Oko je zelo veliko, ima dve zenici in je gibljivo kakor normalno oko.

× **100.000 let stara riba.** V neki opekarni pri Innsbrucku je odkril neki delavec okamenele ostanke poldrug meter dolge ribe iz srednje ledene dobe, tedaj iz dobe pred kakšnimi 100.000 leti.

Listnica uredništva

Sv. Bolfenk pri Središču. Zal smo do vrha glave založeni!

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Med zakonskima.

On: «Tu imaš tisoč dinarjev, ki sem jih sinoči priigrals. Kupi si tisti klobuk, ki ti je bil tako zelo všeč.»

Ona: «Nočem, da bi prekartal cele noči. Obljubi mi, da ne boš potem, ko boš priigrals še toliko, da mi boš lahko kupil tudi nov plašč, nikoli več prijel kart v roke. Nočem, da bi bil moj mož karteač...»

Profesorska.

Zena: «Dragi možiček, ves si premočen. Ali si zopet kje pozabil dežnik?»

Profesor: «Ne, samo odpreti sem ga pozabil.»

Kdor dobro loči...

Evropec je na svoji poti skozi vročo Afriko nekoč videl, kako zamorec iz njegovega spremstva požira strašno smrdeč kos povodnega konja. «Saj se boš zastrupil», vzkliekne belopoltec. «To meso je guilo! Mar nič ne vohaš?»

Črnc pa se mirno odreže: «Saj jem le meso, ne pa vonja!»

Tudi njemu je žal.

Moški: «Milostiva, ali vas smem spremljati?»

Dama: «Mi je prav žal, sem že poročena.»

Moški: «Jaz sem tudi že poročen in tudi meni je prav žal.»

Dokaz.

Grof: «Lenoba, zakaj mi danes nisi očistil suknje?»

Sluga: «Saj sem jo, gospod grof!»

Grof: «Ne laži: v žepu sem dobil dva dinarja...»

MALI OGLASI

250 dinarjev dnevno

zaslužite z obiskovanjem ljudi v Vašem okraju! «Kosmos», Ljubljana, poštni predal 507. Znamko za odgovor! 375

Ženitna ponudba.

Vdovec, 41 let star, živeč v Nemčiji, ki ima vse potrebno pohištvo in 50.000 Din gotovine, išče pošteno slovensko žensko, do 40 let staro in zmožno nekoliko nemškega jezika, ki naj bi bila obenem trem otročičem, starim 6, 8 in 12 let, dobra druga mati. Imel bi tudi veselje, skleniti zakon z žensko s kakšnim posestvom ali malo trgovino. Ponudbe sprejema pod značko «Nemčija» uprava «Domovine», pri kateri se zve tudi vdovcev naslov. 381

Posestvo v izmeri 12 oralov,

sestoječe iz hiše, gospodarskih poslopij, sadonosnika, njiv, travnikov in dveh gozdov in ležeče ob glavni cesti, se z živino vred takoj proda. Posestvo se lahko ogleda pri A. Tišlerju v Radehovi št. 14, Sv. Lenart v Slovenskih goricah. 385

Prodaj posestvo v izmeri 7 oralov,

sestoječe iz hiše in gospodarskega poslopja (oboje v dobrem stanju), lepega sadonosnika, njiv, travnika in gozda, ležeče ob glavni cesti Selnica ob Muri in oddaljeno pol ure od kolodvora pri Svetem Ilju pri Mariboru. Cena 55.000 Din. Rihard Zungl, Zgornja Velka, pošta Marija Snežna. 382

Živinorejcem

priporočamo zanje jako koristno knjigo

Prva pomoč ponesrečenim živalim.

Napisal jo je živinozdravnik prof. dr. Kern. Okrašena je s 93 zelo poučnimi slikami in ima nasledno vsebino:



Sestava živalskega telesa, zdravlila, obkladki, masiranje, drgnjenje, o načinu kako se žival prisili da je mirna, o dviganju padlih ali bolnih živali, o ranah ter kaj je storiti v raznih slučajih nagle obojesti, kot pri poškodovanju rogov, poškodbi kopta in zakovanju, pri prišču med parklji, opeklini, strelji, zlomu kosti, zvitju, izčlenjenju, izpadu porodnice in maternice, izpadu danke, vnetju vimena, driski, zaprtju, koliki, napevanju goved in ovac, pri tujih pred-

metih v požiralniku, pretresu možgan, solnčarici, nevarnosti zadržitve, zastrupitvi, ozebljenju, postopanju s popkom, mrzlici, omedlevici, kužnih boleznih itd.

Vsak lastnik živali, ki se hoče obvarovati škode pri ponesrečenih živalih, bi moral imeti to knjigo. Knjiga, ki velja s poštnino vred Din 36.50, se naroča

v knjigarni Tiskovne zadruga v Ljubljani

Selenburgova ulica št. 3

Elegantno hojo

dobi oni, ki nosi lepe, lahke, trpežne in moderne čevlje



Trgovskega doma Stermecki

Celje št. 97

Zahtevajte pravkar izšli ilustrirani cenik, v katerem najdete veliko izbero damskih čevljev po zelo nizkih cenah!

Ševret 102 Din, teletina 145 Din, boks 159 Din, lak 158 Din, moderni 118, 128 in 158 Din in še razni drugi čevlji v dobri kakovosti po izredno nizkih cenah.

Cenik zastoj!

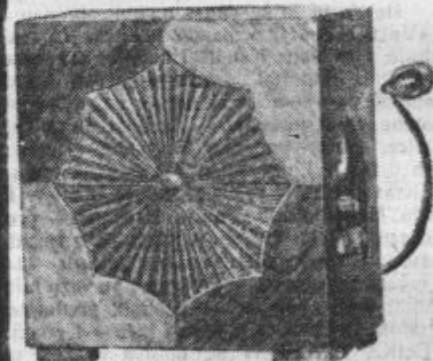
Preporod

Kako postati zdrav, močan, za delo sposoben in vedno agilen? Nova metoda (opoterapija) za zdravljenje artričnih in živčnih boleznih z nasičenjem organizma s fiziološkim ekstraktom (kaktusen je «Kalefluid») iz življenjskih žlez mladih, zdravih in močnih živali. Že po prvi steklenici «Kalefluida» čuti bolnik, kako pridobiva napadeni organizem novo moč. Čez mesec dni opaža naglo izboljšanje, a po polnem tečaju zdravljenja je bolezen gotovo premagana in moč zopet vzpostavljena. «Kalefluid» se dobiva v lekarnah in drogerijah. V prodaji so tudi steklenice po 60 Din. Brezplačno detaljno znanstveno literaturo «Preporod» zahtevajte pod naslovom: Beograd, Kralja Milana 15, Miloš Marković.

Pozor!

Pozor!

RADIO



Oglejte si naše RADIO aparate z vdelanim močnim zvočnikom, s priključkom na mrežo, za izmenični tok 110, 125, 150, 220 volt in enosmerni tok 150 volt. Omare iz ameriškega orehovega lesa, zelo lepo izdelani in prvovrstna kvaliteta.

2cevni aparat kompl. Din 1.380.—
3cevni aparat kompl. Din 1.980.—
4cevni aparat kompl. Din 3.300.—

Ugodni plačilni pogoji.

H. SUTTNER

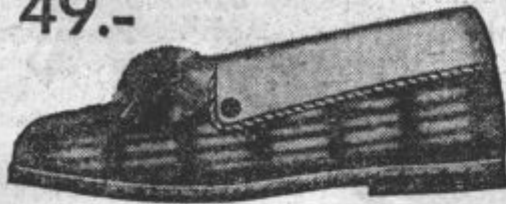
LJUBLJANA,
Dunajska cesta 1a/II.

Preskrbite se za zimo!

Bata

Ne odlašajte z nakupom potrebne obutve! V naših prodajalnicah dobite vse, kar potrebujete za svoje noge.

49.-



MIKADO.

Vrsta 7045

Kadar ste doma, kadar delate v kuhinji in kadar hodite iz sobe v sobo, nosite te copate! Obvarujejo Vas prehlada. V njih se Vam bodo noge najbolje odpočile.

59.-



Vrsta 215

Pazite na svoje zdravje! Ob hladnem vremenu se dobro obuvajte! Evo Vam udobnih in toplih domačih čevljev! Topla obutev je najzanesljivejši pomoček, da se ne prehladite.

69.-

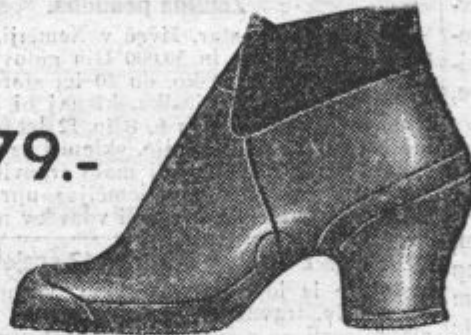


Muška galoša.

Vrsta 9817-61

Ob največjem dežju in največjem blatu Vam ostanejo noge vedno suhe. Ženske galoše z nizko in visoko peto Din 59.-.

79.-



Vrsta 1865-01

V teh elegantnih zimskih čevljih je videti noga popolnoma majhna. Vaši čevlji bodo v njih vedno suhi in čisti. Imamo jih črne in rjave.

149.-



Vrsta 9895-50

Zenske gumaste wellingtonke. Imamo jih tudi rjave. V njih se počutite vedno udobno, ker Vam varujejo noge pred mokroto tudi ob najslabšem vremenu.



Najnovije dvokolo z motorčkom 1 1/2 K. S., dvokolesa, šivalni stroji, otroški vozički, vozički za igranje in posamezni deli najceneje. Cenik: franco.

„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov
Ljubljana, Kartovska cesta št. 4

Izšla je Basnikova VELIKA PRATIKA

za prestopno leto 1932.,
ki ima 366 dni.

«VELIKA PRATIKA» je najstarejši slovenski koledar, ki je bil že od naših pradedov najbolj upoštevan in je še danes najbolj obratjan.

V «Veliki Pratici» najdeš vse, kar človek potrebuje vsak dan: Katoliški koledar z nebesnimi, solničnimi, luninimi, vremenskimi in dnevnimi znamenji — solčne in lunine risbe — pošne določbe za Jugoslavijo — lestvice za kolke, pobotnice, kupne pogodbe in račune — konzulate tujih držav v Ljubljani in Zagrebu — vse sejmne na Kranjskem Koroškem, Stajerskem v Prekmurju, Medžimurju in Južni Benečiji — pregled o koncu brežnosti živine — popis vseh važnih domačih in tujih dogodkov v minulem letu — tabele za računanje obresti — življenjepse važnih in odločilnih oseb s slikami — oznanila predmetov, ki jih rabita kmetovalec in žena v hiši. — Cena 5 Din. «VELIKA PRATIKA» se dobiva v vseh večjih trgovinah, lahko pa se naroči tudi pismeno pri založnici:

tiskarni J. Blasnik & asl., d. d. v Ljubljani.



NOV POKLIC

za dame in gospode z ureditvijo strojnega pletilstva v hiši. — **Zajamčen zaslužek okoli 1500 Din mesečno**, ker kupujemo izgotovljeno pleteno blago, plačamo mezdo za pletenje in dobavljamo prejo v podolovanje. — Pišite še danes po gratis-prospekte na: Rudolf Mosse d. d. Zagreb, br. 28, Jelačićev trg br. 5.

Laško brinje
kraško brinje
fige

nudi najceneje firma
Sever & Komp.
Ljubljana
Gospodarska cesta 5



Glasbila za vse!

Violine od Din 60.-
Git re od Din 160.-
Trompete od Din 480.-
Harmonike od Din 60.-
Kromatične in klavirske harmonike, vsi jazz-instrumenti.

Zahteva te veliki brezplačni

CENIK od

na večje in najcenejše odpr. tvrdke glasbil Jugoslavije

MEINEL & HEROLD

tovarne glasbil in harmonik

prod. podr. MARIBOR št. 104.

Brezplačen pouk sviranju. Navodila v ceniku.



Ure, zlatnino in srebrnino

prodaja poceni in
dobro tvrdka

H. Suttner
Ljubljana 5
Prešernova ulica
št. 4.

Tvrdka razpošilja blago na vse kraje Evrope, Amerike, Afrike, Azije in Avstralije.

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.

Ure v vseh cenah od 44 Din navzgor.

Št. 120. Kovinasta ura (anker) 44 Din, s sekundnim kazalcem 78 Din.

Št. 121. Ista z Radiumom 58 Din, s sekundnim kazalcem 94 Din.

Št. 125. Budilna ura, 16 cm visoka, 49 Din, z Radiumom 76 Din.

Zahtevajte veliki ilustrovani cenik, ki ga Vam pošlje zastoj in poštne prosto

H. SUTTNER v LJUBLJANI 5

**Postani in ostani član
Vodnikove družbe!**

Otroški vozički

PEUGEOT in iz več najznamenitejših francoskih, nemških in avstrijskih tovarn. Vedno bogata zaloga, ki si jo pred nakupom izvolite ogledati. Prodajamo tudi na ugodne obroke.

Vse dele za kolesa kupite po najugodnejših cenah pri nas.

Yes pribor za motorna kolesa vedno v zalogi.

Zastopništvo Dunlop-gume za avto in moto.

„JUGU“, d. z. o. z., Maribor, Tattenbachova ulica št. 14 (nasproti Narodnemu domu)

KOLESA

Sivalni stroji